

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Ing. Lenka Havelková

Orgány kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 5. 6. 2017

Prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 5. 6. 2017

Ing. Lenka Havelková

Poděkování:

Ráda bych tímto poděkovala JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M. za cenné rady a připomínky k této diplomové práci.

Obsah

Úvod.....	1
1 Likvidace kapitálových obchodních společností	4
1.1 Likvidace a její účel	4
1.1.1 Pojem likvidace.....	4
1.1.2 Účel likvidace.....	6
2 Likvidátor.....	8
2.1 Osoba likvidátora	8
2.1.1 Povolání likvidátora	8
2.1.2 Jmenování likvidátora	10
2.2 Likvidátor jako orgán kapitálové obchodní společnosti.....	10
2.3 Originární práva a povinnosti likvidátora	14
3 Valná hromada kapitálové obchodní společnosti v likvidaci.....	15
3.1 Valná hromada obecně	17
3.2 Vztah valné hromady a likvidátora	19
3.3 Působnost valné hromady společnosti v likvidaci.....	20
3.3.1 Rozhodování o změně společenské smlouvy či stanov.....	21
3.3.2 Rozhodování o změně základního kapitálu společnosti.....	23
3.3.3 Volba a odvolání členů orgánů společnosti	27
3.3.4 Schvalování účetní závěrky společnosti.....	29
3.3.5 Rozhodování o přeměně společnosti.....	30
3.3.6 Schválení převodu nebo zastavení závodu společnosti nebo jeho části	30
3.3.7 Schválení smlouvy o tichém společenství	32
3.3.8 Rozhodování o rozdělení zisku	33
4 Statutární orgán kapitálové obchodní společnosti v likvidaci	34

4.1	Likvidátor a statutární orgán kapitálové obchodní společnosti v likvidaci	35
4.1.1	Existence statutárního orgánu po vstupu společnosti do likvidace	36
4.1.2	Svolání valné hromady	41
4.1.3	Zastupování společnosti navenek	45
4.1.4	Obchodní vedení, vedení účetnictví společnosti a další vnitřní působnost likvidátora	52
4.2	Působnost statutárního orgánu společnosti v likvidaci	55
5	Dozorčí rada kapitálové obchodní společnosti v likvidaci	56
	Závěr	61
	Seznam použité literatury a pramenů	66
	Seznam zkratek	72
	Abstrakt	73
	Abstract	75
	Seznam klíčových slov, název práce v anglickém jazyce	77

Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem se rozhodla zvolit si problematiku likvidace kapitálových obchodních společností (dále též jen „společnost“) se zaměřením na vztah likvidátora a ostatních orgánů společnosti a působnosti orgánů společnosti v likvidaci.

Kapitálové obchodní společnosti a zejména pak společnosti s ručením omezeným patří mezi nejoblíbenější a nejčastější formu právnických osob na našem trhu. Každoročně dochází k zakládání mnoha nových společností. Jelikož po rekodifikaci soukromého práva došlo ke snížení minimální výše základního kapitálu, jež musí zakladatelé společnosti s ručením omezeným do společnosti vložit, je založení takového společnosti v podstatě dostupné pro každého. Na druhou stranu podnikání bez určitého objemu základního kapitálu zvyšuje riziko brzkého ukončení činnosti – obvykle do pěti let po vzniku ukončí svoji činnost velké množství nově vzniklých společností, a to především společností s ručením omezeným. Akciová společnost je na druhou stranu typem společnosti, jež je obvykle zakládána k jiným účelům, než je například start-up, ale i u těchto společností dochází k zániku.

Každoročně je zakládáno velké množství společností, přičemž v rámci tržní ekonomiky nemůže dojít k úspěšné existenci všech. Proto bude docházet také k jejich zániku, jemuž bude předcházet zrušení společnosti s likvidací, a to zejména z toho důvodu, že za dobu své existence společnost obvykle vykonávala činnost, pro kterou byla zřízena, společnost mohla získat nějaký dlouhodobý majetek a vznikaly jí také závazky a pohledávky, tedy společnost vykazuje aktiva a pasiva, k jejichž vzájemnému vypořádání musí dojít před výmazem společnosti z obchodního rejstříku.

Česká republika, jakožto právní stát, musí nezbytně právní úpravou regulovat postup „života“ společnosti, tedy její založení, vznik, zrušení a následně zánik, přičemž mezi zrušením a zánikem společnosti bude docházet k její likvidaci. Od 1. 1. 2014 došlo k významné soukromoprávní rekodifikaci, v níž byla změněna i právní úprava týkající se likvidace právnických osob. S ohledem na to vyvstalo spoustu nezodpovězených

otázek týkajících se nejen samotného procesu likvidace, ale i osoby likvidátora, jeho postavení v likvidované společnosti a působnosti orgánů společnosti v likvidaci. K dané problematice neexistuje v současné době příliš relevantní literatury, natož judikatury, proto rozebrání daného tématu by mohlo vést k posunu v objasnění sporných otázek týkajících se části procesu likvidace. To je hlavním důvodem, proč jsem si dané téma vybrala.

Dalším důvodem pro výběr mnou zvoleného tématu je fakt, že při likvidaci společnosti dochází k prolínání oblasti právní s oblastí ekonomickou, přičemž věřím, že mnou doposud nabyté znalosti z oboru ekonomického a právního mohou přispět k dalšímu posunu v interpretaci právní úpravy likvidace.

Likvidace kapitálových obchodních společností je oblastí složitou a rozsáhlou, která by si zasloužila hlubší rozbor, než budu schopna poskytnout v rámci této práce, a to zejména s ohledem na její rozsah. Z toho důvodu je nutné jasné vymezení posuzované oblasti a cíle, kterého chci dosáhnout v rámci této práce. Záměrem této práce je objektivně analyzovat vzájemný vztah likvidátora k jednotlivým orgánům společnosti a následně se pokusit vyložit, jak se změní působnosti orgánů společnosti při vstupu společnosti do likvidace. Dále pomocí komparace vyhodnotit, k jakému posunu v této oblasti došlo s účinností občanského zákoníku oproti zákoníku obchodnímu.

Výše uvedený záměr práce vede k volbě hypotéz, na něž se budu snažit nalézt odpověď. Hlavními hypotézami, jež se budu snažit prostřednictvím této práce potvrdit či vyvrátit, jsou: „Likvidátor je orgánem společnosti, jež nabývá veškerou působnost statutárního orgánu společnosti.“; „Statutární orgán společnosti v likvidaci nezaniká.“ a „Ke svolání valné hromady společnosti v likvidaci je oprávněn likvidátor.“. V rámci psaní této diplomové práce nepochybně vyvstane více otázek, u kterých budu také usilovat o jejich zodpovězení.

Cílem mé práce je tak prokázání či popření výše uvedených hypotéz pomocí argumentů formální logiky společně s komparací obchodního zákoníku a občanského zákoníku, s využitím závěrů daných judikaturou a relevantních názorů právních teoretiků, a vymežit tak vztah likvidátora k ostatním orgánům společnosti v likvidaci

a také určit, jaká působnost zůstává valné hromadě, statutárnímu orgánu a dozorčí radě po vstupu likvidátora do společnosti.

K dosažení svých vytyčených cílů budu používat zejména interpretaci zákonů, soudní judikatury a komparaci názorů právních teoretiků uváděných v odborné literatuře. Využiji také svých vlastních znalostí nabytých při studiu práva a právní vědy a z oblasti ekonomie. Metody, jež budu aplikovat, jsou zejména metody dedukce, kritické analýzy, komparativního a jazykového výkladu.

Samotná práce je rozčleněna do několika částí, přičemž nejprve považuji za nezbytné se zabývat výkladem pojmu likvidace a vymezením jeho účelu, dále osobou likvidátora. V navazující části bude věnován prostor meritum této práce, souvztažnosti vztahu likvidátora k valné hromadě, statutárnímu orgánu a dozorčí radě a v neposlední řadě i působností těchto orgánů ve společnosti v likvidaci.

Právní předpisy a judikatura využité pro tvorbu této práce jsou čerpány z právních systémů ASPI a Beck-online. Tato práce reflektuje právní stav ke dni 5. 6. 2017.

1 Likvidace kapitálových obchodních společností

Tato diplomová práce řeší orgány kapitálových obchodních společností v likvidaci včetně osoby likvidátora, se zaměřením zejména na jejich kompetence a působnost. Pro účel této diplomové práce považuji za nezbytné si nejprve v této části vymezit základní pojmy týkající se této práce, především tedy vymezit samotný pojem kapitálové obchodní společnosti, společně s vymezením jejich orgánů. Neméně potřebné je i vymezení samotného pojmu likvidace obchodní společnosti a jejího účelu, jakožto stěžejního bodu této diplomové práce, neboť to považuji za důležité pro následnou analýzu a řešení sporných otázek této diplomové práce.

1.1 Likvidace a její účel

V této podkapitole nejprve stručně vymezím samotný pojem likvidace obchodní společnosti a dále se zejména zaměřím na specifikaci jejího účelu. S ohledem na omezený rozsah této práce však není možné a ani účelné dopodrobna rozebírat celkový postup procesu likvidace, natož její jednotlivé kroky.

1.1.1 Pojem likvidace

K ukončení existence obchodní společnosti dochází dvoufázově, přičemž nejprve musí dojít ke zrušení společnosti a následně až k jejímu zániku. Mezi těmito dvěma úseky probíhá obligatorně dle ustanovení § 169 občanského zákoníku její likvidace, nestanoví-li zákon něco jiného, například likvidace nebude probíhat při přeměně obchodní společnosti. Definice likvidace však není zákonem nikterak stanovena. K výkladu pojmu likvidace tak bude nutné využít právní teorii, zejména pak interpretaci nacházející se především v odborné literatuře, jež ve své podstatě vysvětluje tento pojem obdobně. Například dle J. Pokorné¹ se likvidací rozumí „vypořádání majetkových poměrů právnické osoby po jejím zrušení“² či R. Pelikán³ ji chápe jako „zákonem předvídaný a nařízený proces vypořádání vztahů zrušené

---

¹ POKORNÁ, Jarmila. Obchodní společnosti a družstva. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-475-9, str. 104

² tamtéž

³ Pelikán in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 238

*právnícké osoby před tím, než je jí dovoleno zaniknout*⁴. Považuji za nezbytné dodat ještě názor A. Rozehnal⁵: „*Likvidace je způsob mimosoudního vypořádání majetkových poměrů zrušené korporace*.“⁶, a dále interpretaci K. Eliáše⁷, dle níž je likvidace „*zákonem upravený postup, při němž dochází k mimosoudnímu vypořádání majetkových vztahů zanikající právnícké osoby, popř. jiného společenského útvaru, který nastupuje obligatorně, pokud zákon vysloveně neurčuje, že likvidace není třeba*“⁸. Ze dvou posledních uvedených výkladů je jasně zřetelné, že se i různí autoři odborné literatury ve výkladu pojmu likvidace poměrně shodují. Obecně lze tedy shrnout, že likvidací se rozumí vypořádání především majetkových vztahů společnosti před tím, než dojde k jejímu definitivnímu zániku a výmazu společnosti z obchodního rejstříku, přičemž v rámci likvidace dochází i k vypořádání nemajetkoprávních vztahů, tedy například vypořádání vztahů se zaměstnanci⁹, a to mimosoudně, tedy bez zásahů soudu¹⁰, kdy je likvidace řízena osobou likvidátora, na rozdíl od insolvenčního řízení.¹¹ Dále je nutné podotknout, že při likvidaci společnost nadále existuje, i když neprovozuje již obchodní či jiné činnosti, pro něž byla zřízena.

Obecnou právní úpravu likvidace lze nalézt v občanském zákoníku, zároveň však specifickou úpravu pro obchodní korporace obsahuje zákon o obchodních korporacích, jež je ve vztahu *lex specialis* k občanskému zákoníku, přičemž případy, kdy se bude obchodní společnost zrušovat s likvidací jsou uvedeny v ustanovení § 171 občanského zákoníku.

---

⁴ Pelikán in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 238

⁵ ROZEHNAL, Aleš. Obchodní právo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7380-524-1, str. 202

⁶ tamtéž

⁷ ELIÁŠ, Karel. Obchodní společnosti: základní otázky. Praha: Beck/SEVT, 1994. Právo a hospodářství. ISBN 80-7049-090-X, str. 177

⁸ tamtéž

⁹ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 871

¹⁰ neuvažuji zde soudně nařízenou likvidaci či soudem ustanoveného likvidátora, kde samozřejmě k určitému zásahu soudu dojde

¹¹ JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ. Nová společnost s ručením omezeným: právo - účetnictví - daně. Druhé aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-5837-4, str. 202

Jak jsem již uvedla výše, po zrušení společnosti jedním ze zákonem předvídaných způsobů nastane fáze likvidace obchodní společnosti, přičemž likvidace společnosti může být dobrovolná či nedobrovolná, resp. nucená¹², protože jasná hranice mezi nimi neexistuje.¹³ O dobrovolnou likvidaci se bude jednat *de facto* ve všech případech, kdy o zrušení společnosti s likvidací nebude rozhodovat orgán veřejné moci, zejména půjde o případy, kdy o samotné likvidaci rozhodli sami společníci, resp. k takovému právnímu jednání oprávněný orgán kapitálové obchodní společnosti. Nedobrovolná, resp. nucená, likvidace bude sloužit jako sankce za porušení zákonem stanovených norem,¹⁴ tedy bude se jednat o rozhodnutí soudu o zrušení společnosti s likvidací, a to pouze v zákonem taxativně vymezených případech¹⁵.

1.1.2 Účel likvidace

Úvodem této podkapitoly si dovoluji upozornit na skutečnost, že společně jako například L. Josková¹⁶ považují pojmy „účel likvidace“ a „cíl likvidace“ za ekvivalenty, a to navzdory tomu, že občanský zákoník ve svém ustanovení § 196 odst. 1 stanoví, že „*Činnost likvidátora může sledovat jen účel, jaký odpovídá povaze a cíli likvidace.*“, přičemž z tohoto by šlo usuzovat, že zákonodárce zamýšlel významově oddělit tyto dva pojmy. Když bych se zaměřila na to, co má být účelem likvidace, tak dovozují, že účel likvidace vede k naplnění nějakého předem určeného záměru ukončit činnost společnosti, tedy cíle definitivního zrušení společnosti, z tohoto by se dalo usuzovat, že pojmy „cíl“ a „účel“ jsou *de facto* synonyma, a tím se budou užívat v obdobném významu i ve spojení s likvidací. Pro potvrzení mého názoru lze dále uvést například usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4747/2014, ve kterém řešil jednatelská oprávnění orgánů

---

¹² jak ji mimo jiné označuje L. Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 3-4

¹³ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 866 - 867

¹⁴ DVORÁK, Tomáš. Společnost s ručením omezeným. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-633-4, str. 560-561

¹⁵ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 4

¹⁶ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 71

společnosti v likvidaci, zejména pak samotného likvidátora a zároveň se zabýval pojmem likvidace, u něhož uvedl „*Je-li společnost zrušena a vstoupí-li do likvidace, přestává naplňovat účel, pro který byla založena; její činnost nadále směřuje (musí směřovat) k naplnění cílů likvidace (vypořádání majetku, vyrovnání dluhů a rozdělení likvidačního zůstatku).*“, z čehož je poměrně zřetelné, jak je pro obsahově obdobný význam „účel likvidace“ používán výraz „cíl likvidace“.

Jak jsem již rozebrala výše, pro samotný pojem likvidace obchodní společnosti neexistuje žádná zákonná definice, rozdílně je to však v případě jejího účelu, kdy zákon přímo stanoví ve svém ustanovení § 187 odst. 1 občanského zákoníku, že „*Účelem likvidace je vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplyne z likvidace (s likvidačním zůstatkem), podle zákona.*“, přičemž je nezbytné dodat, že výše uváděné interpretace samotného pojmu likvidace podávané jednotlivými právními teoretiky vychází z větší části z výše uvedeného ustanovení účelu likvidace společnosti. Likvidace má sloužit k vypořádání veškerých dosavadních závazků společnosti, ovšem nejen těch ekonomických, resp. majetkových, jak by se mohlo zdát z legálního vymezení jejího účelu, nýbrž i vypořádání nemajetkových závazků, jež společnost v době svého zrušení má. Likvidace ovšem přichází v úvahu pouze za předpokladu, že aktiva společnosti budou převažovat nad jejími pasivy, tedy že hodnota majetku společnosti bude vyšší než její závazky, jelikož v takovém případě by obligatorně musela společnost vstoupit do insolvenčního řízení, když ustanovení § 200 občanského zákoníku stanoví likvidátorovi povinnost podat insolvenční návrh na likvidovanou společnost, jestliže zjistí, že je předmětná společnost v úpadku.¹⁷ Nepochybně lze konstatovat, že základním cílem likvidace a zároveň i povinností likvidátora je zjistit veškerá práva a povinnosti společnosti, resp. vyčíslit její celý majetek, ten zpeněžit a z takto získané částky uhradit veškeré závazky, pokud je to možné, a případný likvidační zůstatek rozdělit způsobem stanoveným ve společenské smlouvě či ve stanovách. Zároveň je

---

¹⁷ definice úpadku viz ustanovení § 3 živnostenského zákona

nezbytné ukončit veškeré pracovněprávní vztahy společnosti a dovést do konce soudní řízení, v nichž je společnost stranou.

2 Likvidátor

Pro naplnění účelu likvidace je nezbytné povolat¹⁸ nebo jmenovat¹⁹ do funkce likvidátora příslušnou osobu, přičemž požadavky na něj jsou stanoveny přímo zákonem.

2.1 Osoba likvidátora

Ačkoliv stejně jako u pojmu likvidace neexistuje žádná zákonná definice pojmu likvidátora, v tomto případě nepovažuji za nezbytné hledat výklad v právní teorii, jelikož se bezpochyby jedná o osobu, jež zajišťuje řádný průběh likvidace a svým konáním naplňuje její účel. Dle ustanovení § 189 občanského zákoníku může být likvidátorem fyzická i právnická osoba, přičemž v případě právnické osoby za ni jedná její statutární orgán, zároveň musí být tato osoba způsobilá být členem statutárního orgánu.

2.1.1 Povolání likvidátora

Společnost sama má možnost si zvolit, v případě svého zrušení, do funkce likvidátora osobu dle vlastního uvážení, přičemž tak může učinit pouze v případech dobrovolné likvidace, nikoliv likvidace nedobrovolné.

Likvidátor je, v případě dobrovolné likvidace společnosti, povolán do své funkce příslušným orgánem společnosti, přičemž v případě kapitálových obchodních společností se bude jednat o valnou hromadu, pokud jí společenská smlouva či stanovy takovou pravomoc udělí.²⁰ Pokud nebude valná hromada takovou pravomocí opatřena, bude likvidátora povolávat do funkce statutární orgán společnosti.²¹ Je-li příslušným orgánem k povolání likvidátora valná hromada, je nutné, aby byla na

---

¹⁸ dle § 189 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁹ dle § 191 odst. 1 občanského zákoníku jmenuje likvidátora do jeho funkce soud v případě, že nebyl povolán příslušným orgánem právnické osoby

²⁰ dle ustanovení § 190 odst. 2 písm. d), resp. § 421 odst. 2 písm. k) zákona o obchodních korporacích

²¹ dle ustanovení § 163 občanského zákoníku

základě ustanovení § 169 zákona o obchodních korporacích usnášeníschopná, a neurčí-li společenská smlouva nebo stanovy něco odlišného, bude stačit souhlas prosté většiny přítomných členů valné hromady.²²

V právní úpravě nenalezneme časový údaj, v rámci kterého má příslušný orgán likvidátora povolát, přičemž to může přinést problém zejména v tom, že nastane různě časově dlouhé období mezi rozhodnutím o zrušení společnosti či právní událostí, jež je právním důvodem pro zrušení společnosti (například naplnění účelu společnosti, pro který byla zřízena), a okamžikem povolání likvidátora do jeho funkce, popřípadě jeho nezbytným souhlasem s tím, aby se likvidátorem stal, resp. období mezi dnem vstupu společnosti do likvidace a dnem povoláním osoby do funkce likvidátora, společně s následným zápisem této osoby do obchodního rejstříku.²³ V případě neprodleného nepovolání likvidátora se sama společnost vystavuje riziku jmenování osoby do funkce likvidátora soudem, a to i bez návrhu²⁴, přičemž tak nebude mít společnost možnost projevit svoji vůli s výběrem takovéto osoby. Zákonná úprava stanoví, že v případě nepovolání likvidátora do jeho funkce vykonávají jeho povinnosti všichni členové statutárního orgánu společnosti,²⁵ přičemž na základě názoru J. Holejšovského²⁶ se toto ustanovení týká jak situace, kdy orgán příslušný k povolání likvidátora do funkce jej z funkce odvolal a nového dosud nepovolal, tak případu, kdy společnost vstoupila do likvidace a zároveň dosud nebyl nikdo povolán do funkce likvidátora.

Osoba likvidátora musí se svým povoláním do funkce likvidátora a následným zápisem do obchodního rejstříku souhlasit.²⁷

---

²² dle ustanovení § 170 zákona o obchodních korporacích

²³ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 969

²⁴ dle ustanovení § 191 odst. 1 občanského zákoníku

²⁵ dle ustanovení § 189 odst. 2 občanského zákoníku

²⁶ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 972

²⁷ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 980

2.1.2 Jmenování likvidátora

S ohledem na skutečnost, že v této diplomové práci neřeším problém nepovolání likvidátora do funkce, budu se jeho jmenování věnovat pouze velmi stručně.

Vyjma povolání likvidátora do jeho funkce příslušným orgánem společnosti může být likvidátor též soudně jmenován, a to na základě soudního rozhodnutí, což nastane buď v případě nedobrovolné likvidace společnosti nebo v případě, kdy neproběhne povolání do funkce likvidátora příslušným orgánem společnosti tak, jak je uvedeno výše. Soud v tomto případě jmenuje obvykle nejprve orgánem společnosti navrženou osobu, popřípadě může vybrat vhodnou osobu sám.²⁸ Další možností je volba některého člena statutárního orgánu či více členů, bude-li se jednat o kolektivní orgán likvidátora, v neposlední řadě může být do funkce likvidátora jmenována osoba ze seznamu insolvenčních správců.²⁹ Odvolat likvidátora jmenovaného soudem může též jen soud.

2.2 Likvidátor jako orgán kapitálové obchodní společnosti

V této části bych ráda řešila otázku, zda je likvidátor orgánem kapitálové obchodní společnosti, či nikoliv, a to zejména z toho důvodu, že předchozí právní úprava tuto skutečnost výslovně upravovala, a to ve svém ustanovení § 71 odst. 5 obchodního zákoníku, z čehož lze usoudit, že za účinnosti obchodního zákoníku byl likvidátor za orgán společnosti zákonem ustanoven, kdežto současná právní úprava k tomuto neříká ničeho. Spornou otázkou v současné době tedy může být, zda je likvidátor stále považován za orgán společnosti i za situace, kdy v žádném z ustanovení občanského zákoníku není nikterak výslovně stanoveno, že by se likvidátor za orgán společnosti považoval. Splňuje likvidátor definici orgánu společnosti?

Pro zodpovězení výše uvedené otázky považuji za nezbytné nejprve nadefinovat, co je vlastně orgánem obecně chápáno, přičemž v právní úpravě nenalezneme žádnou zákonnou definici pojmu orgán obchodní společnosti, proto je nutné chápat tyto orgány jako „*relativně samostatnou část obchodní korporace bez právní osobnosti*“

---

²⁸ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 984 - 985

²⁹ dle ustanovení § 191 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějšího předpisu

nadanou zákonem a vnitřními předpisy určitou působností, jejímž výkonem má být zajištěno fungování obchodní korporace dovnitř i navenek³⁰, protože je nezbytné podotknout, že samotná obchodní společnost je pouze uměle vytvořený subjekt, jehož vůle je vyjadřována právě jednáním jejích orgánů, jejichž kompetence jsou dány na základě zákona, v zakladatelské listině, společenské smlouvě či ve stanovách společnosti,³¹ zároveň tyto orgány nepochybně utvářejí vnitřní strukturu společnosti.³²

Právní úprava stanoví pro kapitálové obchodní společnosti povinnost obligatorně vytvářet zákonem stanovené orgány společnosti. To ovšem nevylučuje, aby si společnost nemohla vytvořit jiné fakultativní orgány nad rámec zákona, stanoví-li tak zakladatelská listina, společenská smlouva či stanovy společnosti, přičemž jejich kompetence nesmějí přesahovat do kompetencí orgánů zřízaných na základě zákona.³³ Členem orgánu obchodní společnosti může být fyzická i právnická osoba, což vyplývá z ustanovení § 152 občanského zákoníku. Z téhož ustanovení se dále vyvozuje, že orgán obchodní společnosti může být individuální či kolektivní. Člen orgánu obchodní společnosti musí splňovat požadavky na něj kladené jak v občanském zákoníku, tak v zákonu o obchodních korporacích, tedy musí to být osoba svéprávná³⁴ (u právnických osob, jakožto členů orgánů, toto musí naplňovat jejich zástupce), zároveň musí být „bezáúhonná³⁵ ve smyslu zákona o živnostenském podnikání“³⁶ a nesmí nastat „skutečnost, která je překážkou provozování živnosti“^{37,38}.

Mezi obligatorní orgány kapitálových obchodních společností patří nejvyšší orgán společnosti, tedy valná hromada, jež je tvořena společníky či akcionáři společnosti, dále statutární orgán, kterým je v případě společnosti s ručením omezeným jednatel,

---

³⁰ Patěk in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 151

³¹ Lasák in LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 777

³² Pelikánová in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4, str. 92

³³ Štenglová, Havel in *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-480-3, str. 113

³⁴ dle § 152 odst. 2 občanského zákoníku,

³⁵ negativní vymezení v § 6 odst. 2 zákona o živnostenském podnikání

³⁶ § 46 zákona č. 90/2012 Sb., zákona o obchodních korporacích

³⁷ § 8 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

³⁸ § 46 zákona č. 90/2012 Sb., zákona o obchodních korporacích

popřípadě více jednatelů v případě kolektivního orgánu, a u akciové společnosti představenstvo, resp. statutární ředitel v případě monistického uspořádání akciové společnosti. U akciové společnosti se ještě povinně vytváří dozorčí rada, jakožto kontrolní orgán, resp. správní rada u monistického uspořádání akciové společnosti. Společnost s ručením omezeným nemá zákonem o obchodních korporacích uloženou povinnost zřizovat dozorčí radu, to ovšem nevylučuje, aby jiný právní předpis takovouto povinnost nestanovil.³⁹

S ohledem na zodpovězení sporných otázek je nutné uvést, že z důvodové zprávy k občanskému zákoníku vyplývá, že část týkající se likvidace společnosti byla přejata jen s drobnými úpravami z obchodního zákoníku platného a účinného před účinností občanského zákoníku, a to zejména s odůvodněním, že tehdejší úprava se považuje za zdařilou.⁴⁰ I přes to se však do občanského zákoníku nikterak nepromítlo ustanovení, jež ustanovovalo likvidátora orgánem společnosti.

Vzhledem k výše uvedené důvodové zprávě usuzuji, že likvidátor bude stále považován, jak tomu bylo v předchozí právní úpravě, za orgán obchodní společnosti. Přikláním se k názoru a odůvodnění J. Holejšovského⁴¹, jenž považuje likvidátora za orgán obchodní společnosti a mimo jiné to odůvodňuje ustanovením § 190 občanského zákoníku, které stanoví, že v případě povolání více likvidátorů najednou tvoří tito „kolektivní orgán“. Dále například T. Dvořák⁴², ve své vědecké monografii týkající se společnosti s ručením omezeným, zařazuje do svého výčtu orgánů společnosti s ručením omezeným likvidátora jako takového, z čehož usuzuji, že i on zastává názor, že likvidátora za orgán obchodní společnosti považuje, a nevidím důvod, aby tak mělo být jinak u akciové společnosti. I v další literatuře lze najít obdobné závěry, například názor autorského kolektivu, jež likvidátora označuje jako „*zvláštní orgán*“

---

³⁹ Patěk in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 154

⁴⁰ ELIÁŠ, Karel. Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2, str. 139

⁴¹ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 967

⁴² DVOŘÁK, Tomáš. Společnost s ručením omezeným. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-633-4, str. 237

*společnosti*⁴³ či R. Pelikána⁴⁴, jež přímo uvádí, že „*orgán obchodní společnosti, kterým je likvidátor, vzniká...*“⁴⁵.

Další otázkou může být, zda bude likvidátor považován za orgán obligatorní, fakultativní či se nebude řadit ani do jedné z těchto skupin a bude označován pouze jako orgán *sui generis*, tedy orgán svého druhu, a to v okamžiku, kdy není vysloveně zákonem stanoveno, že orgánem vůbec je.

Z výše uvedených názorů právních teoretiků usuzuji, že likvidátor se skutečně po svém povolání či jmenování (a zápisu do obchodního rejstříku) stává orgánem společnosti. Zároveň převážná většina názorů právních teoretiků se shoduje na tom, že je likvidátor považován za orgán *sui generis*, takovýto názor zastává například J. Holejšovský⁴⁶. S ohledem na to, že likvidátor musí být povolán nebo jmenován vždy, kdy dochází ke zrušení společnosti s likvidací, usuzuji, že by se mělo jednat o orgán obligatorní, tedy povinně zřizovaný, a to i přes to, že jistě ne každá společnost musí být rušena, přičemž ovšem pokud k likvidaci dochází je tímto pověřen právě likvidátor. Domnívám se, že obdobný postoj zastává například L. Josková⁴⁷, když ve svém odborném článku uvádí, že „...*každá likvidovaná společnost musí mít likvidátora...*“⁴⁸ Zároveň se ovšem domnívám, že společně s tím půjde zřejmě i o tzv. orgán *sui generis*.

Ohledně výše uvedené otázky, zda likvidátor naplňuje definici orgánu společnosti, je nezbytné konstatovat, že určitě ano, a to nejen z toho důvodu, že z ustanovení § 189 odst. 1 občanského zákoníku plyne „*likvidátorem může být jen osoba způsobilá být členem statutárního orgánu*“, přičemž člen statutárního orgánu musí splňovat shora

---

⁴³ JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ. Nová společnost s ručením omezeným: právo - účetnictví - daně. Druhé aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-5837-4, str. 204

⁴⁴ Pelikán in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 241

⁴⁵ tamtéž

⁴⁶ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 967

⁴⁷ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 71

⁴⁸ tamtéž

zmíněné požadavky na orgán společnosti. Vzhledem k zákonné úpravě týkající se osoby likvidátora lze usoudit, že jde o organizační útvar obchodní společnosti.⁴⁹

S ohledem na to, že likvidátora považují za orgán společnosti, nebude rozhodně ve vztahu zaměstnaneckém vůči společnosti. Předpokládám, že by dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona o obchodních korporacích měla být s likvidátorem uzavřena smlouva o výkonu funkce, ale i přes to, že by takováto smlouva uzavřena nebyla, z uvedeného ustanovení jasně vyplývá, že se přiměřeně užijí ustanovení občanského zákoníku týkající se smlouvy o příkazu. Dále bude mít likvidátor obdobné povinnosti jako jiný člen obchodní společnosti, tedy zejména jednat s péčí řádného hospodáře a jednat loajálně vůči společnosti dle ustanovení § 159 občanského zákoníku či při výkonu jeho funkce nesmí docházet ke střetu zájmů dle ustanovení § 54 a násl. zákona o obchodních korporacích.

2.3 Originární práva a povinnosti likvidátora

Kromě práv a povinností, jež bude likvidátor přebírat od jiných orgánů společnosti, tedy přenesených práv a povinností, jež budou popsány níže v dalších kapitolách, má likvidátor i své vlastní povinnosti, tzv. originární, přičemž tyto povinnosti nejsou tématem této diplomové práce, i přes to považují za vhodné zde uvést alespoň jejich stručný výčet.

K tomuto lze uvést především rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008, v němž se Vrchní soud v Praze zabývá zejména likvidací společností a osobou likvidátora, jakož i jeho činností, v neposlední řadě jeho působností danou zákonem právě vůči jeho funkci. Jak je v tomto usnesení uvedeno o povinnosti vztahující se výlučně do působnosti likvidátora, jedná se například o „*povinnost oznámit vstup společnosti do likvidace všem známým věřitelům, zveřejnit rozhodnutí o zrušení společnosti s výzvou pro věřitele, sestavit ke dni vstupu společnosti do likvidace zahajovací likvidační účetní závěrku a soupis jmění*“.⁵⁰

---

⁴⁹ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 71

⁵⁰ usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008

Do povinností vyplývajících likvidátorovi ze zákona bude tedy patřit veřejné oznámení vstupu společnosti do likvidace společně se zápisem likvidátora do příslušného veřejného rejstříku⁵¹; oznámit vstup společnosti do likvidace všem známým věřitelům⁵²; povinnost sestavení zahajovací rozvahy a soupisu jmění právnické osoby, a to ke dni vstupu obchodní společnosti do likvidace⁵³; pravidelně v průběhu likvidace společnosti zjišťovat a přezkoumávat, zda není obchodní společnost v úpadku, pokud by se tak stalo, je likvidátor povinen podat bez zbytečného odkladu insolvenční návrh⁵⁴. V neposlední řadě bude likvidátor nepochybně povinen v závěru likvidace obchodní společnosti sestavit konečnou zprávu o průběhu likvidace, návrh na použití likvidačního zůstatku a závěrečnou účetní závěrku⁵⁵ a do 30 dnů ode dne skončení likvidace obchodní společnosti podat návrh na výmaz obchodní společnosti z veřejného rejstříku.⁵⁶ Výše vyjmenované povinnosti likvidátora vyplývající z občanského zákoníku však nebudou všechny zákonné povinnosti, dále se bude jednat například i o zajištění archivace dokumentů po dobu nejméně 10 let.⁵⁷

Originárních práv likvidátora bude bezesporu méně než povinností. T. Dvořák⁵⁸ ve své vědecké monografii řadí mezi originární práva likvidátora zejména právo na odměnu a právo na informace, přičemž druhé zmíněné bude bezesporu nezbytné pro řádný výkon jeho povinností.

3 Valná hromada kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

Následující kapitoly se budou postupně zabývat jednotlivými orgány kapitálových obchodních společností a jejich kompetencemi v procesu likvidace společnosti, jak se

---

⁵¹ ustanovení § 65 písm. b) zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

⁵² ustanovení § 198 odst. 1 občanského zákoníku

⁵³ ustanovení § 199 odst. 1 občanského zákoníku

⁵⁴ ustanovení § 200 občanského zákoníku

⁵⁵ ustanovení § 205 odst. 1 občanského zákoníku

⁵⁶ ustanovení § 207 občanského zákoníku

⁵⁷ ustanovení § 94 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

⁵⁸ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. Právnické osoby. ISBN 978-80-7357-344-7, str. 399

změní jejich postavení po zrušení společnosti a jejím vstupu do likvidace a jejich vztahem k osobě likvidátora, jakožto orgánu přístupujícímu k orgánům stávajícím. S ohledem na významné postavení valné hromady ve vnitřní struktuře kapitálové obchodní společnosti, považuji za vhodné začít kapitolou týkající se obecně valné hromady společnosti. Jelikož pro naplnění cíle této kapitoly, tedy kapitoly zabývající se valnou hromadou kapitálových obchodních společností v likvidaci, je nutné si nejprve nastínit, co náleží do působnosti valné hromady, jakožto nejvyššího orgánu kapitálové obchodní společnosti složené ze společníků společnosti s ručením omezeným, resp. akcionářů akciové společnosti. Následně budou řešeny vybrané kompetence valné hromady, tedy jak se změní po rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací, přičemž je nezbytné konstatovat, že v případě valné hromady nemusí být řešena otázka její existence po vstupu společnosti do likvidace, jelikož valná hromada, jakožto nejvyšší orgán složený ze společníků, resp. akcionářů, jakožto samotných zakladatelů kapitálové obchodní společnosti, resp. vlastníků kapitálové obchodní společnosti, nemůže zaniknout, a to zejména pro to, že se jedná o orgán obligatorní. Nadto se domnívám, že není přípustná možnost zániku valné hromady po vstupu společnosti do likvidace, a to zejména proto, že může mít stanovami či společenskou smlouvou stanoveny kompetence nezbytné pro dobrovolné zrušení společnosti s likvidací, např. povolání likvidátora do jeho funkce, zároveň má obligatorně působnosti týkající se samotného průběhu likvidace, zejména schvalování závěrečné účetní závěrky či návrhu na rozdělení podílu na likvidačním zůstatku předkládané jí likvidátorem.

Nutno ještě dodat, že do této kapitoly by šla nepochybně zařadit i sporná otázka týkající se svolávání valné hromady, tuto ovšem zařadím až do následující kapitoly týkající se statutárního orgánu kapitálové obchodní společnosti v likvidaci, a to zejména z toho důvodu, že je to právě statutární orgán, kdo je povinen alespoň jednou za účetní období, tedy jednou za kalendářní, resp. hospodářský rok společnosti, valnou hromadu svolat.⁵⁹

---

⁵⁹ ustanovení § 181 odst. 1, resp. § 402 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

3.1 Valná hromada obecně

Jak již vyplývá z výše uvedeného, společnost s ručením omezeným a akciová společnost patří mezi společnosti povinně vytvářející vnitřní organizační strukturu, včetně obligatorních orgánů, mezi něž patří mimo jiné valná hromada společnosti, o níž přímo zákonná úprava ve svém ustanovení § 44 odst. 1 zákona o obchodních korporacích stanoví, že je nejvyšším orgánem kapitálových společností. Toto označení nebývá ovšem považováno za zcela přesné, jelikož nejvyšší orgán kapitálových obchodních společností je složen z jejích společníků, resp. akcionářů, a to všemi kolektivně, přičemž to lze logicky odůvodnit také tím, že právě oni jsou ti, co rozhodli o založení společnosti, popřípadě z jejich vůle společnost i zaniká.⁶⁰ Většinou se bude jednat o orgán kolektivní, ačkoliv není vyloučeno jednočlenné složení, a to v okamžiku, kdy se bude jednat o jednočlennou společnost. Prostřednictvím valné hromady budou uplatňována práva společníků a akcionářů, když budou mít ve své kompetenci rozhodovat o zásadních otázkách společnosti, a to prostřednictvím usnesení valné hromady, přičemž ta bývají zpravidla přijímána na základě hlasování. Valná hromada nemůže přejímat kompetence, jež je svěřena jiným orgánům společnosti, tzn. nemůže například za společnost jednat, což patří do působnosti statutárního orgánu. Valná hromada rozhoduje, a tím i určuje směr, jakým se bude společnost ubírat, o významných otázkách týkajících se života společnosti.⁶¹

Aby mohla valná hromada vykonávat svou činnost, je nutné, aby byla alespoň jednou za účetní období svolána, přičemž zákon stanoví, že tak činí statutární orgán společnosti,⁶² přičemž o tom, kdo je k tomu oprávněn v období likvidace společnosti budu pojednávat v kapitole 4 Statutární orgán kapitálové obchodní společnosti v likvidaci týkající se statutárního orgánu společnosti, přičemž to, jaké jsou náležitosti pozvánky valné hromady či o jejím hlasování, nebudu nikterak rozebírat, a to zejména s ohledem na zaměření této práce.

---

⁶⁰ DVOŘÁK, Tomáš. Akciová společnost. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-961-8, str. 437, DVOŘÁK, Tomáš. Společnost s ručením omezeným. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-633-4, str. 249

⁶¹ DVOŘÁK, Tomáš. Akciová společnost. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-961-8, str. 437 - 438

⁶² ustanovení § 181 odst. 1, resp. 402 odst. 1, zákona o obchodních korporacích

Působnost valné hromady se může rozlišovat na působnost stanovenou jí zákonem a působnost vyplývající ze společenské smlouvy či stanov. Působnosti vznikající valné hromadě na základě společenské smlouvy nebo stanov není možné v této práci rozebírat, neboť mohou být u každé společnosti výrazně rozdílné a také není nutné pro naplnění podstaty této práce, proto se ve stručnosti a jen povrchově zaměřím na vymezení zákonné působnosti valné hromady, a to z toho důvodu, že se na některé kompetence zaměřím v následujících podkapitolách, a to zejména pak v souvislosti s tím, jakým způsobem dojde k případné obměně některých kompetencí valné hromady společnosti v likvidaci, či zda má valná hromada některé kompetence v době likvidace omezené.

Zákonná působnost valné hromady je taková působnost, jež je zákonem svěřena přímo valné hromadě, jakožto orgánu nejvyššímu,⁶³ přičemž takováto působnost nemůže být nikterak obměňována či omezována působností vyplývající ze společenské smlouvy či stanov. Zákonnou působnost valné hromady společnosti lze dále rozlišovat podle toho, zda jde o působnost výhradní, tedy takovou, jež může být svěřena pouze valné hromadě, či nevýhradní, přičemž nevýhradní působnost může vykonávat i jiný orgán společnosti, a bude následně záležet na tom, zda ji zákon, popřípadě společenská smlouva či stanovy společnosti nedelegují na jiný orgán společnosti. Podstatné je dále upozornit na to, že působnost valné hromady lze také odlišovat podle toho, jakou zákonnou úpravou je založena, a to na základní působnost valné hromady stanovenou výčtem v ustanovení § 190 odst. 2, resp. v § 421 odst. 2 zákona o obchodních korporacích, dále pak působnost svěřenou valné hromadě na základě jednotlivých ustanovení zákona o obchodních korporacích, v neposlední řadě pak na působnost založenou na základě jednotlivých ustanoveních jiných zákonů.⁶⁴ Dále se budu zabývat právě působnostmi stanovenými generálním výčtem obsaženým v zákoně o

---

⁶³ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-961-8, str. 439

⁶⁴ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-961-8, str. 439, DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-633-4, str. 251

obchodních korporacích⁶⁵ a považují za nadbytečné je v této kapitole vypisovat a dopodrobna rozebírat.

3.2 Vztah valné hromady a likvidátora

Valná hromada volí a zároveň odvolává likvidátora do jeho funkce, je-li tak stanoveno společenskou smlouvou nebo stanovami. Jak jsem již uvedla v kapitole 2.2 Likvidátor jako orgán kapitálové obchodní společnosti, která je zaměřena na osobu likvidátora, je s likvidátorem, jež je povolán orgánem společnosti, uzavírána smlouva o výkonu funkce, smlouvu uzavírá orgán společnosti, který likvidátora do funkce povolal, smlouva musí být písemná, a musí v ní být sjednána také odměna likvidátora za výkon této funkce, přičemž tuto odměnu stanovuje likvidátorovi také orgán, jež ho povolal do jeho funkce. Pokud by takováto odměna nebyla nikterak sjednána, platí ve smyslu ustanovení § 59 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, že bude funkce likvidátora vykonávána bezplatně.

Z výše uvedeného lze dovodit, že pokud je kompetence k povolání likvidátora do funkce svěřena do působnosti valné hromady, bude zároveň valná hromada rozhodovat o odměně likvidátora.⁶⁶ V případě, že by likvidátora povolával do funkce jiný orgán, bude valná hromada, jakožto nejvyšší orgán kapitálové obchodní společnosti, takovouto smlouvu s likvidátorem minimálně schvalovat⁶⁷.

Dle zákonného ustanovení zákona o obchodních korporacích je likvidátor povinen předkládat valné hromadě ke schválení účetní závěrky společnosti⁶⁸, následně ostatně v případě valné hromady akciové společnosti také návrh na rozdělení likvidačního zůstatku⁶⁹. Tato zákonná ustanovení je ovšem nezbytné doplnit o ustanovení § 94 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, z něhož nepochybně vyplývá, ve spojení s ustanovením § 205 odst. 2 občanského zákoníku, že likvidátor bude povinen jím vypracovanou konečnou zprávu o průběhu likvidace, návrh na použití likvidačního

---

⁶⁵ ustanovení § 190 odst. 2, resp. v § 421 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

⁶⁶ neuvažují zde situaci, kdy je likvidátor jmenován soudem, přičemž v takovémto případě je odměna likvidátora stanovena příslušným nařízením vlády

⁶⁷ ustanovení § 59 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

⁶⁸ ustanovení § 190 odst. 2 písm. g), resp. § 421 odst. 2 písm. g) zákona o obchodních korporacích

⁶⁹ ustanovení § 421 odst. 2 písm. l) zákona o obchodních korporacích

zůstatku a účetní závěrku s podpisovým záznamem⁷⁰ předložit ke schválení nejvyššímu orgánu, tedy valné hromadě společnosti, vždy, tedy i valné hromadě společnosti s ručením omezeným, ačkoliv v jejím případě není například působnost v oblasti schvalování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku u ní přímo upraven, a nadto ještě tomu, kdo ho do funkce povolal. V případě povolání likvidátora do jeho funkce příslušným orgánem společnosti, předkládá tyto doklady a návrhy likvidátor orgánu, jež je oprávněn ho z jeho funkce odvolat, popřípadě orgánu kontrolnímu.⁷¹ Pokud takovýto orgán neexistuje, pak budou tyto dokumenty předkládány ke schválení soudu.⁷²

Domnívám se, že zde tedy bude docházet ke dvojitému schválení výše uvedených dokumentů, a to například valnou hromadou a statutárním orgánem společnosti. Ohledně dopadů případného neschválení jedním z těchto orgánů nebudu v této práci s ohledem na její omezený rozsah nikterak pojednávat.

Z pohledu opačného, bude likvidátor oprávněn se dle ustanovení § 191 odst. 1, resp. 428 odst. 1 zákona o obchodních korporacích dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady.

3.3 Působnost valné hromady společnosti v likvidaci

Jak plyne ze shora uvedeného, v případě valné hromady zůstává tato jako orgán zachována, a to i po vstupu společnosti do likvidace. Tato podkapitola se zabývá vybranými kompetencemi valné hromady a jejich případnou změnou v případě, kdy bude obchodní kapitálová společnost v likvidaci, a to zejména z toho důvodu, že o této problematice není příliš publikováno, což je dáno faktem, že se odborná veřejnost k tomuto dosud příliš nevyjadřovala a nezabývala se tím. Nenalezneme ani mnoho judikatury týkající se této problematiky.

Jak jsem již uvedla, působnost valné hromady u společnosti s ručením omezeným je vymezena v ustanovení § 190 odst. 2 zákona o obchodních korporacích a v případě

---

⁷⁰ na základě ustanovení § 18 odst. 3 zákona o účetnictví, resp. § 205 odst. občanského zákoníku

⁷¹ ustanovení § 205 odst. 2 občanského zákoníku

⁷² ustanovení § 205 odst. 2 občanského zákoníku

působnosti valné hromady u akciové společnosti je tato vytyčena v ustanovení § 421 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

Působnost valné hromady bude v procesu likvidace omezena, ostatně jako i u jiných orgánů, účelem likvidace, a to podle ustanovení § 188 občanského zákoníku. Valná hromada přijímá svá rozhodnutí prostřednictvím usnesení, přičemž vytyčením hranic jejího jednání, resp. rozhodování, účelem likvidace, budou její možnosti přijímat usnesení sníženy, a to zejména tím, jak uvádí například L. Josková⁷³, že nebude oprávněna přijímat taková usnesení, jež by byla v nesouladu se stanoveným účelem likvidace.

3.3.1 Rozhodování o změně společenské smlouvy či stanov

Mezi jednu ze základních kompetencí valné hromady je rozhodovat o změně obsahu společenské smlouvy, resp. stanov, určí-li tak společenská smlouva nebo stanovy.⁷⁴ Vystává zde sporná otázka: Je změna obsahu společenské smlouvy, resp. stanov, v průběhu likvidace společnosti vůbec možná? A pokud ano, tak v jaké míře? Osobně nevidím žádný důvod, proč by tato kompetence valné hromady měla být likvidací omezena, ovšem samozřejmě za předpokladu, že se budou členové valné hromady, tedy samotní společníci, resp. akcionáři, společnosti, držet omezení danými účelem likvidace.

Příkladem může být situace, kdy společnost bude nucena změnit sídlo například z důvodu ukončení nájemní smlouvy na prostory, v nichž se nachází sídlo společnosti, a nemožnost, popřípadě i nevýhodnost, prodloužení této nájemní smlouvy. Ohledně možnosti změny společenské smlouvy týkající se změny sídla si dovoluji podpořit své tvrzení názorem L. Joskové⁷⁵, jež ve své knize přímo tuto variantu uvádí, přičemž zároveň udává jako další možný příklad změny obsahu společenské smlouvy zřízení dozorčí rady u společnosti s ručením omezeným. Zároveň L. Josková uvádí jako sporné, zda je možné změnit společenskou smlouvu či stanovy v tom smyslu, kdy by

---

⁷³ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 74

⁷⁴ ustanovení § 190 odst. 2 písm. a), resp. 421 odst. 2 písm. a), zákona o obchodních korporacích

⁷⁵ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 74

došlo ke změně obchodní firmy společnosti (dále též jen „firma“), přičemž L. Josková⁷⁶ zastává názor, že toto možné je, protože to neodporuje účelu likvidace s ohledem na tu skutečnost, že je možné obchodní firmu společnosti v likvidaci i prodat za účelem získání finančních prostředků pro uspokojení pohledávek věřitelů vůči společnosti. Prodej obchodní firmy může být nepochybně prospěšný z hlediska získání finančních prostředků, a to především v případě prodeje firmy se známým, zavedeným názvem společnosti působící v určitém odvětví, proto bych i mohla souhlasit s výše uvedeným názorem, otázkou ovšem je, jak často se toto bude v reálu stávat. Spíše si myslím, že v praxi toto bude spíše ojedinělý případ, pravděpodobně i spíše nereálný případ, a to zejména z toho důvodu, že u zavedené, prosperující a fungující společnosti, o jejíž obchodní firmu (název) by byl zájem při jejím prodeji, nenastane příčina vstupu do likvidace a nutnost následného prodeje obchodní firmy proto, aby bylo nutné získat finanční prostředky pro uhrazení dluhů společnosti, popřípadě proto, že by se společníci sami rozhodli pro zrušení společnosti s likvidací, když mají jednodušší možnost sami společnost prodat. Jiným případem by mohla být nucená likvidace, kdy likvidace nebude záležet na svobodné volbě společníků, resp. akcionářů, v takovém případě by zřejmě mohl být prodej firmy uskutečnitelný.

Po zvážení všech argumentů výše uvedených se k názoru L. Joskové⁷⁷ nepřikláním, přičemž pro utvrzení mého stanoviska mluví rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 4.11.1924, sp. zn. R I 863/24, v němž Nejvyšší soud Československé republiky řešil otázku možného zápisu změny firmy společnosti po zápisu informace o zrušení a likvidaci společnosti, přičemž jasně stanovil, že toto možné není. Argumentoval zejména právními předpisy tehdejší doby, přičemž dovodil, že změna názvu společnosti by odporovala účelu likvidace, a to zejména z toho důvodu, že označení firmy společnosti s dovětkem, že se nachází v likvidaci, je účelné, zejména pak pro třetí strany, a to aby rozpoznaly, že společnost již neprovozuje řádně svou činnost, resp. její činnost byla přerušena, a tudíž její obchody nebudou dále provozovány.

---

⁷⁶ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 74

⁷⁷ tamtéž

Ačkoliv by se mohlo zdát toto rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky jako zastaralé, zejména proto, že od něj uplynulo již 93 let, souhlasím s míněním uvedeném v tomto rozhodnutí, a to zejména z toho důvodu, že po vstupu společnosti do likvidace je likvidátor dle ustanovení § 187 odst. 2 občanského zákoníku povinen bez zbytečného odkladu navrhnout zápis vstupu společnosti do likvidace do příslušného veřejného rejstříku. To znamená poměrně brzký zápis přídavku „v likvidaci“ k obchodní firmě společnosti a společnost je pak povinna takovému označení užívat. Při takovémto změně názvu společnosti, resp. obchodní firmy, dochází nepochybně ke vzniku negativního vnímání dané společnosti označené v obchodním rejstříku „v likvidaci“ třetími osobami. Myslím si, že toto označení může významně komplikovat například dobíhající obchody společnosti, jak uvedl již ve výše uvedeném rozhodnutí Nejvyšší soud Československé republiky, jakožto i její případné další činnosti. Cílem likvidátora by mělo být dosažení co nejvyšší peněžní sumy, aby bylo možné poplatit veškeré finanční závazky společnosti, případně vyplatit jejím společníkům co nejvyšší finanční částku. Z tohoto lze usoudit, že prodej názvu společnosti, resp. firmy rozhodně nebude v souladu s cílem likvidace, jelikož změna firmy může odradit dosavadní obchodní partnery společnosti, ačkoliv by ještě některé obchody v souladu s účelem likvidace proběhnout mohly a měly.

3.3.2 Rozhodování o změně základního kapitálu společnosti

Další v pořadí kompetencí valné hromady, jíž je nepochybně důležité se zabývat, je možnost či nemožnost valné hromady rozhodovat o změně základního kapitálu, tedy o jeho zvýšení, či naopak snížení⁷⁸ v průběhu likvidace společnosti. Je bez pochyb, že změna základního kapitálu bude změnou dopadající do změny společenské smlouvy či stanov, když z ustanovení § 146 odst. 1 písm. f), resp. § 250 odst. 2 písm. b) zákona o obchodních korporacích vyplývá, že tyto dokumenty obsahují i údaj o základním kapitálu, tedy při jeho změně musí nepochybně docházet i ke změně společenské

---

⁷⁸ ustanovení § 190 odst. 2 písm. b), resp. 421 odst. 2 písm. b), zákona o obchodních korporacích

smlouvy⁷⁹ či stanov.⁸⁰ Nicméně zákonodárce působnost valné hromady týkající se rozhodnutí o změně základního kapitálu uvedl samostatně, tedy zvlášť od působnosti valné hromady týkající se změny společenské smlouvy, resp. stanov společnosti. Nebudu v této práci uvažovat možnost, že by zvýšení základního kapitálu mohlo být přeneseno na představenstvo akciové společnosti⁸¹.

Nejprve se zaměřím na zvýšení základního kapitálu společnosti, jelikož si myslím, že tento problém bude jednodušší zodpovědět. Zvýšením základního kapitálu kapitálové obchodní společnosti bude typicky docházet k navýšení zdrojů společnosti, tedy i k navýšení finančních prostředků společnosti, jež mohou sloužit k uspokojení věřitelů společnosti. Myslím si, že navýšení základního kapitálu je z pohledu věřitele této společnosti žádané, neboť tím dojde k nabytí nových aktiv využitelných pro naplnění účelu likvidace, tedy k vypořádání se se všemi závazky a pak popř. i k rozdělení podílu na likvidačním zůstatku.

Ke zvýšení základního kapitálu u akciové společnosti může docházet třemi možnými způsoby, a to typicky upsáním nových akcií, dále navýšením z vlastních zdrojů nebo podmíněným zvýšením základního kapitálu.⁸² V případě společnosti s ručením omezeným vyvstávají také tři možnosti jeho zvýšení, a to převzetím vkladové povinnosti ke zvýšení dosavadních vkladů nebo k novému vkladu, navýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů, či kombinací obou⁸³.

V případě akciové společnosti je dle mého názoru nutné rozlišovat jednotlivé způsoby navýšení základního kapitálu obchodní společnosti. V případě upsání nových akcií dojde k přílivu nových finančních prostředků z vnějších zdrojů, tedy z koupě nově upsaných akcií, do společnosti.⁸⁴ V tomto případě se domnívám, že takovýto

---

⁷⁹ Pokorná in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1006

⁸⁰ Filip, Lasák in Pokorná in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1899

⁸¹ ustanovení § 421 odst. 2 písm. b) zákona o obchodních korporacích

⁸² Ustanovení § 474 - § 510 zákona o obchodních korporacích

⁸³ ustanovení § 216 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

⁸⁴ Josková in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 436

způsob zvýšení základního kapitálu bude jistě naplňovat účel likvidace a tím pádem bude i přípustný. Při zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti dochází k přesunu zdrojů v rámci pasiv v účetnictví příslušné společnosti, takovéto prostředky ovšem nesmějí být účelově vázány.⁸⁵ Typicky se bude jednat o využití nerozděleného zisku minulých let, či kapitálových fondů společnosti. Navíc s ohledem na to, že *de facto* dochází jen k přerozdělování prostředků v rámci obchodní společnosti, v rámci jejího účetnictví, nemyslím si, že by bylo efektivní toto provádět pro naplnění účelu likvidace, nicméně zřejmě ani tato účetní operace nebude odporovat účelu likvidace, z toho důvodu bych i tuto možnost považovala za proveditelnou v průběhu likvidace společnosti. Ke zvýšení základního kapitálu jeho podmíněným zvýšením dochází vydáním vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů, s nimiž je do budoucna spojeno přednostní právo z těchto dluhopisů nebo právo na výměnu dluhopisů za akcie. Vzniká zde tedy nový závazek společnosti, a ačkoliv tím společnost může získat nové finanční prostředky, nepovažuji tento způsob navýšení základního kapitálu obchodní společnosti v likvidaci za naplňující účel likvidace, a to zejména z toho důvodu, že společnost nemusí být v budoucnu schopna závazky z takovýchto dluhopisů vůbec plnit. Navíc si nemyslím, že je účelem likvidace zvyšovat závazky likvidované společnosti, i přes to, že je s nimi spojeno navýšení finančních prostředků společnosti. Poslední možnost navýšení základního kapitálu akciové společnosti bych tedy v době likvidace společnosti považovala za nepřípustný, tedy ani valná hromada nebude moci schválit takovýto způsob navýšení základního kapitálu.

Domnívám se, že u společnosti s ručením omezeným bude ke zvýšení základního kapitálu společnosti docházet nejčastěji novými vklady, přičemž společníci tak budou nuceni vložit peněžitý vklad do společnosti, resp. může jít i o nepeněžitý vklad, který ovšem musí být v souladu s ustanovením § 15 odst. 3 zákona o obchodních korporacích penězi ocenitelný. Vložení nových vkladů společníků do společnosti bude bez pochyby splňovat účely likvidace, a proto bude, dle mého názoru, přípustný. Možnost navýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti byla rozebírána

---

⁸⁵ Josková in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 436

výše u akciové společnosti, shodný závěr platí i pro společnost s ručením omezeným, přičemž tento způsob navýšení nebude mít na společnost žádný ekonomický dopad, nicméně se domnívám, že tato možnost navýšení základního kapitálu je přípustná ke schválení valnou hromadou.

Další možností změny základního kapitálu je jeho snížení. Tato možnost změny základního kapitálu je velmi sporná, zejména zda je případné takovéto rozhodnutí valné hromady v souladu s účelem likvidace společnosti. Na základě ustanovení zákonné úpravy týkající se likvidace musí dojít k uspokojení veškerých pohledávek známých věřitelů a až následně poté může být vyplacen případný zbylý podíl na likvidačním zůstatku mezi jednotlivé společníky, resp. akcionáře společnosti. Bude jistě záviset na tom, v jaké fázi likvidace se bude společnost nacházet a zda již bude mít vypořádány veškeré závazky či nikoliv. S ohledem na to, že účelem likvidace společnosti je zejména zpeněžení majetku a následné vypořádání veškerých závazků společnosti, považuji za nemyslitelné, aby valná hromada rozhodla o snížení základního kapitálu před naplněním těchto povinností likvidátora v rámci likvidace, a to zejména z toho důvodu, že by mohlo dojít k ohrožení účelu likvidace tzn., že by v případě snížení základního kapitálu, nemuselo být možné veškeré závazky společnosti vypořádat. Obdobný názor zastává L. Josková⁸⁶ v odborné literatuře, když stanoví, že v případě rozhodnutí o snížení základního kapitálu obchodní společnosti nesmí dojít k ohrožení zájmů věřitelů. V případě vypořádání veškerých závazků společnosti vůči všem jejím známým a přihlášeným věřitelům podle postupu stanoveného zákonnou úpravou, kdy by následně mělo dojít k rozdělení podílů mezi společníky, resp. akcionáře společnosti, by bylo, dle mého názoru, snížení základního kapitálu společnosti přípustné, jelikož v této fázi by tento krok nikterak neodporoval účelu likvidace společnosti, ale je otázkou, zda by administrativa spojená s tímto krokem byla účelná. Samozřejmě by mohla nastat situace, kdy by společnost neměla žádné závazky a docházelo by jen ke zpeněžení jejího majetku a následnému rozdělení likvidačního zůstatku mezi společníky, resp. akcionáře, pak by snížení základního kapitálu společnosti také nic nebránilo, nadto by se i mohlo jevit pro společníky či

---

⁸⁶ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 74

akcionáře jako rychlejší způsob získání finančních prostředků z likvidované společnosti.

Výše připouštím možnost snížení základního kapitálu, přičemž ovšem k takovému kroku by mohlo dojít nejdříve po uplynutí 3 měsíční lhůty, kdy je likvidátor povinen vyzvat věřitele k přihlášení svých pohledávek vůči společnosti.⁸⁷ Po uplynutí této lhůty by pak po naplnění výše uvedených podmínek mohlo dojít k rozhodnutí valné hromady o snížení základního kapitálu společnosti.

3.3.3 Volba a odvolání členů orgánů společnosti

Další působností valné hromady, jíž je nezbytné se zabývat, je nepochybně volba a odvolání členů orgánů společnosti, tedy volba a odvolání člena, popřípadě členů statutárního orgánu či dozorčí rady. U dozorčí rady je nutné upřesnit, že v případě členů dozorčí rady akciové společnosti půjde jen o ty členy, jež bude na základě stanov obsazovat právě valná hromada⁸⁸, přičemž v textu níže budu uvažovat, že veškeré členy dozorčí rady bude moci volit a odvolávat právě valná hromada společnosti. Do této podkategorie působnosti valné hromady zařadím i volbu a odvolání likvidátora, a to zejména s ohledem na to, že dle svých závěrů výše uvedených ho považuji za orgán společnosti, protože je nutné konstatovat, že tato možnost volby a odvolání likvidátora společnosti bude náležet valné hromadě pouze v případě, stanoví-li tak společenská smlouva společnosti, resp. stanovy společnosti.

Jak je popisováno v této diplomové práci, po vstupu společnosti do likvidace přistupuje likvidátor ke stávající vnitřní struktuře společnosti, tedy ke stávajícím orgánům společnosti, přičemž, jak je v této práci pojednáváno, může dojít k částečnému omezení kompetencí některých orgánů. Ke změně organizační struktury kapitálové obchodní společnosti, i přes některé sporné otázky, nedojde, tedy statutární orgán společnosti, jak je pojednáváno níže, i nadále existuje, ačkoliv jeho kompetence budou omezené, v případě kontrolního orgánu není příliš pochybností o tom, že nadále zůstává ve společnosti funkční a jeho činnost bude jen modifikována na orgán, jenž

---

⁸⁷ ustanovení § 198 odst. 2 občanského zákoníku

⁸⁸ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1905

bude kontrolovat, tzn. tyto orgány společnosti budou neustále v určité míře vykonávat své funkce, jak je o tomto detailněji pojednáno níže.

Jak již bylo mnohokrát výše uvedeno a jak stanovuje přímo zákonná úprava, valná hromada kapitálové obchodní společnosti může činit jen taková rozhodnutí, jež by nikterak neznemožňovala naplnění účelu likvidace společnosti.

Nejprve se zaměřím na volbu a odvolání členů statutárního orgánu a kontrolního orgánu. V již výše uvedeném usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005, bylo jasně stanovena povinnost společnosti, respektive obvykle povinnost valné hromady, pokud u akciové společnosti na základě ustanovení § 438 odst. 1 zákona o obchodních korporacích není stanovami společnosti určeno, že takováto působnost náleží dozorčí radě společnosti, po zániku funkce člena představenstva zvolit nejpozději do tří měsíců po tom, co takováto skutečnost nastane, člena nového, a to zejména z toho důvodu, že likvidátor nenahrazuje statutární orgán společnosti a, jak je pojednáno v kapitole níže, některé kompetence statutárního orgánu mu zůstávají. To stejné se vztahuje i na členy dozorčí rady. Ačkoliv se toto výše citované usnesení týká akciové společnosti a vztahuje se k původní právní úpravě této problematiky, podle mého názoru není důvod, proč by toto usnesení nebylo možné aplikovat i na společnost s ručením omezeným, a zároveň na novou právní úpravu, přičemž tento názor také zastává například L. Josková.⁸⁹ Z tohoto lze usuzovat, že ohledně volby člena statutárního orgánu a člena dozorčí rady nebude pochyb o tom, že tento úkon bude v působnosti valné hromady zůstat i nadále. Ostatně nepochybuji ani o tom, že valné hromadě zůstane i působnost v oblasti odvolávání členů statutárního orgánu i dozorčí rady, přičemž se ovšem bude muset takto uvolněné místo nahradit členem nově jmenovaným. Nemyslím si, že by tato působnost valné hromady nějak omezovala či neumožňovala naplnění účelu likvidace společnosti, tudíž lze dovozovat, že tato působnost bude valné hromadě ponechána i v době, kdy se bude společnost nacházet v likvidaci.

---

⁸⁹ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 75

Do působnosti valné hromady na základě ustanovení § 190 odst. 2 písm. d), resp. § 421 odst. 2 písm. k) zákona o obchodních korporacích, bude-li tato působnost společenskou smlouvou nebo stanovami svěřena právě valné hromadě společnosti, náleží volba a odvolání likvidátora společnosti. Pokud by tak společenská smlouva či stanovy nestanovily, bude oprávnění k povolání likvidátora do jeho funkce, popřípadě jeho následné odvolání a povolání likvidátora jiného, náležet do působnosti statutárního orgánu v rámci jeho zbytkových pravomocí na základě ustanovení § 163 občanského zákoníku. Náležela-li by tato působnost valné hromadě, rozhodně nebude nikterak omezena zrušením společnosti a jeho následnou likvidací.

3.3.4 Schvalování účetní závěrky společnosti

Zrušuje-li se společnost s likvidací, vzniká společnosti povinnost sestavit účetní závěrku ke dni předcházejícímu vstupu společnosti do likvidace, přičemž takovým dnem, kdy společnost vstoupí do likvidace, bude den vázaný na právní skutečnost, jež vedla ke vstupu společnosti do likvidace, popřípadě dnem uvedeným v rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací. Tato povinnost vyplývající z ustanovení § 19 odst. 1 ve spojení s § 17 odst. 2 písm. c) zákona o účetnictví bude náležet statutárnímu orgánu společnosti⁹⁰, nikoliv likvidátorovi, a to zejména z toho důvodu, že statutární orgán společnosti by měl být dobře seznámen se stavem společnosti před jejím vstupem do likvidace. Pro úplnost je nutné poznamenat, že současná právní úprava tuto povinnost výslovně neukládá statutárnímu orgánu společnosti, přičemž tak lze ale dovodit z logiky věci, kdy měl statutární orgán do okamžiku vstupu společnosti do likvidace na starost vedení účetnictví společnosti a má tak největší přehled o stavu společnosti, zároveň lze uložení této povinnosti statutárnímu orgánu dovodit z dosavadní právní úpravy, kdy tato povinnost byla na základě ustanovení § 74 odst. 1 obchodního zákoníku explicitně určena statutárnímu orgánu společnosti. Z takto sestavené mimořádné účetní závěrky bude následně likvidátor vycházet při sestavení počáteční rozvahy společnosti.⁹¹

---

⁹⁰ DĚDIČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 688

⁹¹ Richter in PILÁTOVÁ, Jana, Jaroslav RICHTER, Adam SIGMUND a Petr TARANDA. Likvidace obchodních společností. 5. aktualizované a rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2014. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-877-2, str. 17

Po vstupu do likvidace společnosti nebude zanikat povinnost společnosti sestavovat jednou za účetní období, kdy se takovým obdobím nutně nemusí rozumět kalendářní rok, ale může jít i o rok hospodářský, tedy o takový rok, jež nezačíná nutně běžet k 1. 1., řádnou účetní závěrku,⁹² jež bude ovšem již vypracovávat likvidátor.

Mimořádná, řádná, popřípadě mezitímní účetní závěrka⁹³ podléhá schválení valné hromady, přičemž o poslední zmíněné závěrce se v této práci nebudu nikterak zmiňovat, jelikož smyslem a cílem této práce není dopodrobna rozebírat účetní postup likvidátora v procesu likvidace společnosti.

S ohledem na to, že povinnost sestavování řádné účetní závěrky společnosti likvidací nezaniká, navíc nastávají i situace, kdy dochází k sestavování mimořádné účetní závěrky a mezitímní účetní závěrky, a dle zákona je nutno každou účetní závěrku schválit, bude v procesu likvidace společnosti tato působnost valné hromady jistě vyžadována, jelikož je nezbytné, aby výše zmíněné účetní závěrky valná hromada schválila, proto mohu logicky dedukovat, že tato působnost valné hromady v žádném případě nebude zanikat se vstupem společnosti do likvidace.

3.3.5 Rozhodování o přeměně společnosti

Ve vazbě na to, že zákon o přeměnách ve svém ustanovení § 4 odst. 1 výslovně umožňuje přeměnu společnosti v likvidaci, ovšem za podmínky, že ještě nebylo zahájeno rozdělování likvidačního zůstatku, není pochyb o tom, že tato působnost valné hromady bude zachována. V případě takového rozhodnutí bude likvidace ukončena okamžikem tohoto rozhodnutí.⁹⁴

3.3.6 Schválení převodu nebo zastavení závodu společnosti nebo jeho části

Nejprve považují za důležité vymezit to, co se pod pojmem „závod“, jež byl v předchozí právní úpravě označován jako „podnik“, rozumí. Definice závodu je

---

⁹² ustanovení § 19 odst. 1 zákona o účetnictví

⁹³ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1908-1909

⁹⁴ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 76

zakotvena v ustanovení § 502 občanského zákoníku, podle něhož se závodem rozumí „organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu“⁹⁵.

Zamyslím-li se nad účelem toho, proč zákonodárce zakotvil zákonnou povinnost souhlasu valné hromady společnosti s převodem závodu, souhlasím s názorem V. Filipa s J. Lasákem⁹⁶, jež přímo uvádějí, že „Účelem zařazení takových dispozic do působnosti valné hromady je nepochybně ochrana akcionářů před opatřeními a zásahy statutárního orgánu do majetkové struktury společnosti, jimiž by mohlo dojít ke změně podstaty společnosti, do které akcionáři investovali, a to ať již z hlediska složení majetku společnosti nebo druhu jeho podnikatelské činnosti.“⁹⁷ Domnívám se, že toto půjde aplikovat i na společnost s ručením omezeným. Za obvyklého působení společnosti je jistě velmi účelné, aby *de facto* majitelé společnosti rozhodovali o svém majetku a o případné změně činnosti společnosti.

Zákon zakotvuje povinnost schválení převodu i jen části závodu, přičemž v tomto ohledu je nutné podotknout, že se bude nepochybně jednat o podstatnou část závodu, kdy by při převodu této části mohlo dojít k podstatné změně dosavadní struktury závodu, podstatné změně v předmětu podnikání či podstatné změně činnosti společnosti.⁹⁸

Otázkou ovšem je, zda je nutné zachování takovéto ochrany vlastníků společnosti při naplňování účelu likvidace společnosti? Domnívám se, že nikoliv, a to zejména z toho důvodu, že likvidátor má za povinnost zjistit veškerý majetek společnosti a následně ho zpeněžit, pokud to lze. Prodej závodu či jeho části, jakožto souboru majetku společnosti, je jistě logickým postupem likvidátora při zpeněžování majetku společnosti. Z toho důvodu dovozují, že podmiňovat prodej závodu, či jeho části

---

⁹⁵ ustanovení § 502 občanského zákoníku

⁹⁶ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1923

⁹⁷ tamtéž

⁹⁸ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1924

souhlasem valné hromady v okamžiku, kdy bude likvidátor považovat za vhodné tento majetek společnosti zpeněžit by nebylo efektivní ani účelné a podle mého názoru to nebude ani naplňovat účel likvidace. Na podporu své dedukce uvádím i názor L. Joskové⁹⁹, když zastává stanovisko, že valná hromada společnosti v likvidaci nebude oprávněna schvalovat převod závodu, popřípadě jeho části.

Zastavení závodu nebo jeho části považuji za absolutně nepřijatelné, likvidátor tak nebude moci učinit, a to zejména s ohledem na to, že takováto jeho činnost by byla v rozporu s naplněním účelu likvidace společnosti.

3.3.7 Schválení smlouvy o tichém společenství

Tiché společenství je upraveno v ustanoveních § 2747 a následujících občanského zákona, kde v prvním odstavci § 2747 je přímo vymezeno, co se pod tichou společností rozumí, přičemž „*smlouvou o tiché společnosti se tichý společník zavazuje k vkladu, kterým se bude podílet po celou dobu trvání tiché společnosti na výsledcích podnikání podnikatele, a podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku*“¹⁰⁰.

Bude se tedy jednat o smlouvu mezi tichým společníkem, jenž se zavazuje ke vkladu do společnosti, a společností, jež se naopak zavazuje k tomu, že bude tichému společníkovi vyplácet určitý podíl na svém zisku, přičemž kapitálová obchodní společnost, tedy společnost s ručením omezeným či akciová společnost, může v tomto smluvním vztahu vystupovat na obou stranách vztahu, tedy i jako tichý společník či jako společnost, do které tichý společník vloží vklad. Schválení takové smlouvy valnou hromadou bude ovšem nezbytné vždy, a to bez ohledu na to, na které ze smluvních stran bude kapitálová obchodní společnost stát.¹⁰¹

S ohledem na účel likvidace společnosti a s ohledem na výše uvedenou zákonnou definici tichého společenství se domnívám, že ani jedna z možností uzavření smlouvy o tichém společenství nebude v procesu likvidace společnosti možná, tzn. obchodní

---

⁹⁹ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 76

¹⁰⁰ ustanovení § 2747 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁰¹ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1927; Pokorná in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 1008

společnost v likvidaci nebude moci být tichým společníkem jiného subjektu, jelikož by ji to zavazovalo poskytnout tomuto subjektu určitý vklad, ani být společností, která přijímá vklad tichého společníka a zavazuje se mu vyplácet podíl na zisku. Obojí lze odůvodnit účelem likvidace, tedy zpeněžením majetku společnosti, následným vypořádáním závazků a rozdělení likvidačního zůstatku. Účelem likvidace tedy není nikterak generovat zisk¹⁰², proto není ani možné, aby byl nějaký zisk komukoliv v průběhu likvidace smluvně slíben a vyplácen. Zároveň rozhodně nebude v zájmu dosažení účelu likvidace, aby společnost v likvidaci poskytla určitý majetek jinému subjektu. Z výše uvedeného usuzuji, že tato působnost valné hromady společnosti v likvidaci nebude přípustná.

3.3.8 Rozhodování o rozdělení zisku

Vstupem společnosti do likvidace přestává společnost vykonávat běžnou obchodní činnost a zaměření společnosti bude cílit k naplnění účelu likvidace. Jak uvádějí S. Černá a L. Josková ve svém odborném článku¹⁰³, po vstupu společnosti do likvidace dochází k obměně zájmu společnosti, přičemž bude upouštěno od podnikatelské činnosti společnosti, jež byla prováděna za účelem dlouhodobého zhodnocování majetku společnosti, a dochází k zaměření se na ukončení jejího působení za co nejlepších podmínek.¹⁰⁴ Na základě ustanovení § 206 odst. 1 občanského zákoníku není možné vyplácet podíl na likvidačním zůstatku mezi společníky, resp. akcionáře společnosti v průběhu likvidace. Účelem likvidace je nepochybně ukončení činnosti společnosti a následné vypořádání známých pohledávek a závazků společnosti, jakož i dalších závazků, jež jsou věřiteli včas přihlášeny, až následně poté může dojít k vyplácení zbylého likvidačního zůstatku mezi jednotlivé společníky či akcionáře, a to buď ve finanční podobě, tedy v penězích, nebo v případě, že tak stanoví společenská smlouva či stanovy, i naturálně.¹⁰⁵

---

¹⁰² Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 77

¹⁰³ ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. Právní rádce [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

¹⁰⁴ ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. Právní rádce [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

¹⁰⁵ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 958

Domnívám se, že v procesu likvidace nemůže být vyplácen zisk společnosti, a to z toho důvodu, že to odporuje účelu likvidace, přičemž i z výše uvedeného je jasně zřetelné, že výplata jakýchkoliv vlastních zdrojů společnosti, do nichž se řadí mimo jiné i zisk společnosti,¹⁰⁶ nepřichází v úvahu, rozhodně ne dříve, než budou veškeré pohledávky a závazky společnosti vypořádány. Pokud po uhrazení všech závazků společnosti zbyde nějaký majetek a připadalo by v úvahu vyplacení podílu na likvidačním zůstatku mezi společníky, resp. akcionáře společnosti, nepovažují ani v tomto případě za účelné rozhodovat o rozdělení zisku společnosti, neboť v rámci procesu likvidace následně dojde k rozdělení zbylého majetku společnosti ve formě podílu na likvidačním zůstatku mezi jednotlivé společníky, resp. akcionáře společnosti. Myslím si, že na základě výše uvedených argumentů není možné, aby valná hromada společnosti rozhodovala o rozdělení zisku mezi společníky, resp. mezi akcionáře společnosti, jež se nachází v likvidaci.

4 Statutární orgán kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

Jak jsem již odůvodnila výše v kapitole 2.2 Likvidátor jako orgán kapitálové obchodní společnosti, považují likvidátora za další orgán kapitálové obchodní společnosti, který po povolání, či jmenování do funkce přistupuje k ostatním orgánům, a u nichž může ovlivňovat jejich dosavadní kompetence, resp. působnosti. V této kapitole se budu zabývat vzájemným vztahem likvidátora a statutárního orgánu společnosti, přičemž u akciové společnosti budu pro zjednodušení uvažovat pouze dualistické uspořádání společnosti. V této kapitole bude pojednáváno také o tom, jak se změní, či naopak vůbec nezmění, kompetence a působnost statutárního orgánu společnosti v průběhu samotného procesu likvidace, a to ve vztahu k likvidátorovi, který se, po vstupu společnosti do likvidace, stane jedním z orgánů společnosti, a na druhou stranu, jakou převzatou působnost bude mít v rámci společnosti likvidátor.

---

¹⁰⁶ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 75-76

4.1 Likvidátor a statutární orgán kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

Domnívám se, že znění současné právní úpravy rozšiřuje přechod působnosti statutárního orgánu oproti úpravě dřívější, kde bylo zákonem přesně vymezeno v ustanovení § 70 odst. 3 obchodního zákoníku, že „jmenováním likvidátora na něj přechází v rámci § 72 působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti“¹⁰⁷, tedy byl jasně stanoven přechod působnosti statutárního orgánu jménem společnosti jednat. Tehdejší právní teorie ovšem dovozovala, že na likvidátora přechází nejen oprávnění jednat jménem společnosti navenek, ale zároveň na něj přecházejí i některé povinnosti související s vnitřní působností statutárního orgánu, přičemž se bude jednat zejména o vedení účetnictví, ale zároveň i obchodní vedení společnosti,¹⁰⁸ v obchodním zákoníku bylo ovšem stanoveno výslovně jen právo jednat jménem společnosti.

Než přikročím k rozebrání jednotlivých kompetencí, jež přecházejí ze statutárního orgánu na likvidátora podle současné právní úpravy, uvedu ještě několik skutečností, jež budou mít následně význam pro správné zhodnocení sporných otázek v následujících podkapitolách.

Současný občanský zákoník jasně stanoví, že likvidátor v okamžiku svého povolání či jmenování nabývá působnosti statutárního orgánu,¹⁰⁹ ovšem jen v tom rozsahu, aby jeho činnost sledovala účel a cíl likvidace.¹¹⁰ Likvidátor tedy dle zákona nabývá působnosti statutárního orgánu společnosti, nikterak však není stanoveno, v jakém rozsahu.

Z výše uvedeného lze také dovozovat, že likvidátor bude, jakožto orgán společnosti, stejně odpovědný jako statutární orgán¹¹¹, a zároveň i bude mít obdobné povinnosti, např. jednat s péčí řádného hospodáře. Přistoupením likvidátora k orgánům společnosti tedy vyvstávají další důležité otázky: Dochází vstupem likvidátora do

---

¹⁰⁷ dle ustanovení § 70 odst. 3 obchodního zákoníku

¹⁰⁸ DĚDIČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 716

¹⁰⁹ dle ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹¹⁰ dle ustanovení § 188, resp. 196 odst. 1 občanského zákoníku

¹¹¹ což je ovšem logický důsledek zákonné úpravy stanovující přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora

společnosti k zániku statutárního orgánu společnosti, či budou existovat statutární orgán a likvidátor vedle sebe? V jaké míře přebírá likvidátor kompetence statutárního orgánu a jaká působnost statutárnímu orgánu je ponechána?

Na tyto otázky se pokusím postupně odpovědět níže v jednotlivých podkapitolách, přičemž je nutné uvést, že jak jednatele či jednatelům společnosti s ručením omezeným¹¹², tak představenstvu akciové společnosti¹¹³ náleží, při běžném fungování společnosti, zejména oprávnění obchodního vedení společnosti, společně s vedením účetnictví společnosti a nepochybně i oprávnění zastupovat společnost vně. Dále má statutární orgán společnosti za povinnost alespoň jednou za účetní období, jež nutně nemusí korespondovat s kalendářním rokem, svolávat valnou hromadu společnosti.¹¹⁴ V jaké míře tyto povinnosti přechází na likvidátora rozeberu také níže.

4.1.1 Existence statutárního orgánu po vstupu společnosti do likvidace

Z výše uvedeného vyplývá, že současná právní úprava se poněkud odlišuje od té původní, když stanoví, že „*likvidátor nabývá působnosti statutárního orgánu*“¹¹⁵. Dochází tak k různým možnostem výkladu „nabývání působnosti“, k posunu v možnosti chápání toho, jaké kompetence budou přecházet na likvidátora. Jelikož se současná právní úprava liší ve vymezení působnosti, jež přechází na likvidátora od statutárního orgánu, tak nelze zcela využít dosavadní judikatury v této oblasti. Bude tedy možné využít pouze takové judikatury, jež bude shodná s působností, jež dle minulé i současné právní úpravy bude shodně přecházet na likvidátora, typicky judikatury týkající se jednatelského oprávnění likvidátora.

Na výše uvedenou otázku, zda po povolání či jmenování likvidátora do funkce bude i nadále statutární orgán existovat či zaniká, se nyní pokusím nalézt odpověď. Osobně se domnívám, že statutární orgán nebude zanikat a bude tak existovat vedle likvidátora

---

¹¹² dle ustanovení § 195 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

¹¹³ dle ustanovení § 435 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

¹¹⁴ dle ustanovení § 181, resp. § 402 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

¹¹⁵ ustanovení §193 občanského zákoníku

samotného, ačkoliv jeho kompetence, resp. působnost budou značně omezené, zejména tím, že větší část jeho působnosti přejde na likvidátora¹¹⁶.

Před účinností současné právní úpravy byla otázka existence statutárního orgánu po vstupu společnosti do likvidace vyřešená, a to zejména z toho důvodu, jak jsem uvedla výše, že na likvidátora přecházela jen zákonem jasně daná část působnosti statutárního orgánu,¹¹⁷ tedy jednání jménem společnosti. Nadto to obchodní zákoník *de facto* výslovně ve svém ustanovení § 68 odst. 5 stanovoval, neboť znění tohoto paragrafu bylo poměrně jednoznačné, „*Byla-li společnost zrušena nebo bylo-li ohledně ní vydáno rozhodnutí o úpadku, vykonává statutární orgán svou působnost jen v takovém rozsahu, v jakém nepřešla na likvidátora nebo insolvenčního správce.*“¹¹⁸ Z obchodního zákoníku tedy jasně vyplývalo, že statutární orgán po vstupu společnosti zůstává zachován.

S ohledem na obdobnou právní úpravu likvidace společnosti by otázka existence statutárního orgánu po vstupu společnosti do likvidace šla uzavřít se závěrem, že existence statutárního orgánu bude zachována i nyní, za současné právní úpravy. Občanský zákoník ovšem obdobná ustanovení, jež obsahoval obchodní zákoník¹¹⁹, neobsahuje, nadto by šlo z jeho úpravy¹²⁰ vyvodit větší působnost statutárního orgánu přecházející na likvidátora, než dříve, například, budu-li předpokládat, že by likvidátor mohl svolávat valnou hromadu společnosti, což za původní úpravy nebylo možné. Problémem je, že současní právní teoretici se zcela neshodují v tom, zda dle současné právní úpravy na likvidátora přecházejí i vnitřní záležitosti společnosti, tedy zda bude například možné, aby likvidátor valnou hromadu svolával. Pokud by tuto pravomoc neměl, tak by bylo možné dovozovat shodu s dřívější právní úpravou, kdy byl statutární orgán i v době likvidace společnosti zachován i vzhledem k tomu, že na likvidátora nepřecházely všechny jeho kompetence, a tudíž by šlo dovést, že

---

¹¹⁶ ustanovení § 193 občanského zákoníku sice stanoví, že „*likvidátor nabyvá působnosti statutárního orgánu.*“, nemyslím si, že bude přecházet veškerá působnost, což ovšem bude probíráno v rámci této kapitoly

¹¹⁷ Pelikán in ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5, str. 241

¹¹⁸ ustanovení § 68 odst. 5 obchodního zákoníku

¹¹⁹ ustanovení § 68 odst. 5 obchodního zákoníku

¹²⁰ z ustanovení § 193 občanského zákoníku

statutární orgán zůstává zachován i nyní.¹²¹ Zachování původního stavu by také nasvědčovala i důvodová zpráva k občanskému zákoníku, jež uvádí, že právní úpravu ohledně likvidace společnosti přejímá téměř v nezměněné podobě.¹²²

Řešení otázky zániku statutárního orgánu společnosti v likvidaci je také spornější při porovnání této úpravy v zahraničí, neboť v zahraničních právních úpravách týkajících se likvidace společnosti, dochází často po vstupu společnosti do likvidace k zániku funkce statutárního orgánu, přičemž lze poukázat například na německou právní úpravu, ve které je po vstupu společnosti do likvidace předpokládán nástup likvidátora na místo statutárního orgánu společnosti.¹²³

I přes výše uvedené se domnívám, že s ohledem na to, jak je současná právní úprava koncipována, zůstává statutární orgán společnosti zachován, a to zejména proto, že v okamžiku, kdy zanikne funkce likvidátora například z toho důvodu, že likvidátor přestane splňovat zákonné požadavky pro výkon této funkce, resp. pro výkon funkce statutárního orgánu, a dokud není povolán likvidátor nový či není jmenován soudem, či když společnost vstoupí do likvidace a dosud není povolán, nebo jmenován likvidátor, přebírá statutární orgán funkci likvidátora, resp. jeho funkci budou vykonávat všichni členové statutárního orgánu, popřípadě jeden člen statutárního orgánu, pokud se bude jednat o statutární orgán individuální. Stejný názor zastává například J. Holejšovský¹²⁴, když uvádí „...nabytím působnosti statutárního orgánu likvidátorem v okamžiku jeho povolání do funkce tuto působnost ztrácí statutární orgán, přesto zůstává ve funkci, pročež v případě zániku funkce likvidátora bez náhrady ... vykonává působnost likvidátora...“.¹²⁵ Nadto je nutné uvést, že v případě takovéto povinnosti je nezbytné, aby statutární orgán ve společnosti byl a aby sledoval činnost likvidátora, aby v případě povinnosti nahradit likvidátora ve funkci, mohl svoji

---

¹²¹ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 69

¹²² ELIÁŠ, Karel. Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2, str. 139

¹²³ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 74

¹²⁴ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 994

¹²⁵ tamtéž

povinnost splnit a převzít činnost likvidátora, popř. likvidátorů, aby mohl navázat na jeho, popř. jejich předchozí činnost

Ačkoliv by bylo možné se domnívat, že vzhledem k nové právní úpravě nelze na zodpovězení toho, zda existuje vedle likvidátora i statutární orgán, využít dosavadní judikatury, domnívám se, že by v tomto případě bylo možné některá rozhodnutí soudu využít, minimálně na ně poukázat. Z těchto důvodů si dovoluji uvést, na obhajobu svého postoje, usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005, kdy bylo posuzováno, zda byla akcionářka, jež vlastnila 5 % akcií akciové společnosti v likvidaci, oprávněna svolat mimořádnou valnou hromadu společnosti, v jejímž programu byly záležitosti nepatřící do působnosti valné hromady, v případě, že je společnost v likvidaci a není řádně zvoleno představenstvo a dozorčí rada, resp. jejich funkční období uplynulo a nebyly zvoleny orgány nové, jelikož se odkazovalo na to, že za společnost jedná likvidátor a není tak nutné tyto povinnosti řešit. Ve svém odůvodnění Nejvyšší soud České republiky uvedl mimo jiné, že „...likvidátor tedy nenahrazuje statutární orgán společnosti...“¹²⁶, což také potvrzuje moji domněnku a mé tvrzení, že ačkoliv byl likvidátor považován za orgán společnosti, tak se nestával statutárním orgánem společnosti, tedy vedle likvidátora statutární orgán nezanikal. Z tohoto usnesení Nejvyššího soudu České republiky také vyplývá povinnost, v případě zániku funkce člena statutárního orgánu, tohoto člena doplnit, tedy nejpozději do 3 měsíců zvolit člena nového. Pokud je tedy nutné vždy doplnit počet členů statutárního orgánu, tak lze nepochybně i usoudit, že takovýto orgán musí být zachován. Pro úplnost je nutné uvést, že se domnívám, že v tomto ohledu je toto usnesení přípustné a použitelné i pro současnou právní úpravu.

Dalším argumentem pro můj závěr, že statutární orgán zůstává zachován vedle likvidátora, i když bude ustupovat do pozadí a budou mu ponechány jen některé kompetence, je nepochybně také to, kdo je oprávněn likvidátora do jeho funkce povolat. V případě kapitálových obchodních společností je tak činěno valnou hromadou¹²⁷, ovšem jen za předpokladu, že jí tato působnost byla svěřena společenskou smlouvou či stanovami společnosti. Pokud by tomu tak nebylo, tak právě

---

¹²⁶ usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005

¹²⁷ ustanovení § 190 odst. 2 písm. d), resp. §421 odst. 2 písm. k) zákona o obchodních korporacích

statutární orgán bude tím, kdo bude povolávat osobu likvidátora do jeho funkce¹²⁸, přičemž v takovém případě bude moci nepochybně likvidátora z jeho funkce i odvolat. Takováto působnost statutárního orgánu logicky nemůže již z podstaty věci přejít na likvidátora, protože by to pak znamenalo, že by se volil do funkce i odvolával z funkce sám. Domnívám se, že na tomto tvrzení potvrzující mnou předestřenou odpověď, nemění nic ani skutečnost, že do funkce likvidátora může příslušnou osobu jmenovat i soud, a to zejména proto, jak uvádí například L. Josková¹²⁹ ve svém článku, že by se nejednalo o řešení příliš operativní. Také lze odůvodnit společnou existenci statutárního orgánu a likvidátora již i ze současné judikatury, konkrétně z usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4747/2014, v jehož odůvodnění se mimo jiné uvádí, že „...za určitých okolností zastupovali společnost v likvidaci členové statutárního orgánu. Tak tomu bude nejen po dobu, kdy společnost nemá likvidátora..., ale zpravidla i tehdy, nebude-li likvidátor oprávněn společnost zastoupit pro konflikt zájmů.“¹³⁰ Jak uvádí L. Josková ve svém odborném článku, je výše uvedené rozhodnutí pouze důsledným vyústěním povinnosti členů statutárního orgánu vykonávat funkci likvidátora v okamžiku, kdy likvidátor nebude povolán či jmenován, nebo nebude naplňovat zákonné povinnosti pro výkon jeho funkce, což může být například ve výše uvedeném usnesení zmíněná nemožnost výkonu funkce likvidátora pro střet zájmů.¹³¹

Zvýše uvedeného musím konstatovat, že po vstupu společnosti do likvidace a jmenování, či povolání likvidátora, přechází působnost statutárního orgánu na likvidátora,¹³² a to v rozsahu odpovídajícím účelům likvidace,¹³³ tím ustupuje statutární orgán společnosti do pozadí, ale nikterak nezaniká.

Otázkou může zůstatvat, zda bude mít v období likvidace statutární orgán nárok na odměnu. Zákon o tom nikterak nepojednává, přičemž je zřejmé, že zároveň bude

---

¹²⁸ na základě zbytkové působnosti dle § 163 občanského zákoníku

¹²⁹ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 75

¹³⁰ usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4747/2014

¹³¹ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 75

¹³² ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹³³ ustanovení § 188 ve spojení s § 196 občanského zákoníku

dostávat odměnu za svou činnost i likvidátor. Podle mého názoru bude záležet zejména na tom, jak je tato skutečnost upravena ve smlouvě o výkonu funkce statutárního orgánu, a pokud to zde nebude nikterak upraveno, tak může být vyplácení odměn sporné. Domnívám se, že jelikož statutární orgán nezaniká, ale jen ustupuje do pozadí, tak mu bude i nadále náležet odměna, a to i zejména z toho důvodu, jak jsem již uvedla výše, že musí statutární orgán nadále sledovat fungování společnosti, aby v případě potřeby mohl naplnit svou povinnost převzít funkci likvidátora v případě, kdy likvidátor nebude moci svou funkci vykonávat, či takováto osoba vůbec ve své funkci nebude, a to i přes prvorepublikové rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 9. prosince 1931, sp. zn. Rv I 1832/30, jež stanovila, že statutárnímu orgánu společnosti v likvidaci odměna nenáleží¹³⁴. Tehdejší úprava však předpokládala i zánik funkce statutárního orgánu při vzniku funkce likvidátora společnosti, proto si myslím, že z tohoto důvodu nelze tuto prvorepublikovou judikaturu aplikovat. K posouzení práva na odměnu statutárního orgánu v období likvidace společnosti, pokud ve společnosti vykonává svou funkci likvidátor, by se dalo použít *per analogiam* ustanovení § 70 odst. 3 insolvenčního zákona, jež upravuje odměnu likvidátora při insolvenčním řízení společnosti, když je stanoveno, že „...*má likvidátor dlužníka právo na náhradu, nutných výdajů a na přiměřenou odměnu...*“¹³⁵.

Z výše uvedeného usuzuji, že statutárnímu orgánu společnosti v likvidaci bude nárok na odměnu zachován, přičemž, pokud smlouva o výkonu funkce nestanoví něco jiného, nebude tato odměna vyplácena v plné výši, ale bude logicky vyplácena odměna snížená, tedy v poměrné výši. Zároveň bude mít nárok na úhradu účelně vynaložených nákladů, a to s ohledem na ustanovení § 2436 občanského zákoníku ve spojení s § 59 zákona o obchodních korporacích.

4.1.2 Svolaání valné hromady

Svolaání valné hromady náleží dle zákona o obchodních korporacích statutárnímu orgánu společnosti, přičemž ten je povinen ji svolat minimálně jednou za účetní období

---

¹³⁴ rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 9. prosince 1931, sp. zn. Rv I 1832/30

¹³⁵ ustanovení § 70 odst. 3 insolvenčního zákona

společnosti, pokud zákon, společenská smlouva,¹³⁶ případně stanovy společnosti¹³⁷ stanoví povinnost svolávat valnou hromadu častěji. Zrušením společnosti a jejím následným vstupem do likvidace sebou nese obligatorní přistoupení likvidátora jako dalšího orgánu společnosti, přičemž ten přejímá působnost statutárního orgánu společnosti.¹³⁸ Je nepochybné, že valná hromada společnosti, jež se nachází v likvidaci, bude muset být alespoň jednou za účetní období svolávána¹³⁹, pokud nebude stanoveno stanovami či společenskou smlouvou společnosti povinnost valné hromady scházet se častěji.¹⁴⁰ Z toho důvodu vyvstává otázka, kdo bude oprávněn ke svolání valné hromady společnosti v likvidaci?

Jak jsem již uvedla výše, za účinnosti obchodního zákoníku byl jasně vymezen přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora jen v rozsahu jednání jménem společnosti,¹⁴¹ přičemž právní teorie dovozovala i přechod obchodního vedení společnosti.¹⁴² Tedy jak uvádí například S. Černá s L. Joskovou¹⁴³ v jejich odborném článku, jež byl vydán ještě za původní právní úpravy, statutárnímu orgánu byla ponechána působnost v oblasti vnitřních úkonů společnosti, mezi které se řadí zejména právě svolávání valné hromady společnosti. Ohledně kompetence svolání valné hromady, když se společnost nachází v likvidaci se za účinnosti obchodního zákoníku vyslovil několikrát i Vrchní soud v Praze, za zmínku nepochybně stojí usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008¹⁴⁴, či usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 2. 2001, sp. zn. 7 Cmo 271/2000¹⁴⁵, přičemž se domnívám, že s ohledem na podstatnou změnu zákonného znění týkající se nabývání

---

¹³⁶ ustanovení § 181 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

¹³⁷ ustanovení § 402 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

¹³⁸ ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹³⁹ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 78

¹⁴⁰ ustanovení § 181 odst. 1, resp. § 402 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

¹⁴¹ dle ustanovení § 70 odst. 3 obchodního zákoníku

¹⁴² DĚDIČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 716

¹⁴³ ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. *Právní rádce* [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

¹⁴⁴ z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008: „*Jednateli tedy ani vstupem do likvidace ani jmenováním likvidátora jeho funkce nezaniká, toliko je výrazně zúžen okruh úkonů, k nimž je oprávněn (zůstávají mu především tzv. vnitřní úkony).*“

¹⁴⁵ z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 2. 2001, sp. zn. 7 Cmo 271/2000: „*...tudíž představenstvu zbývá část oprávnění směřujících dovnitř společnosti, včetně práva, resp. povinnosti v určitých případech svolat valnou hromadu akciové společnosti.*“

působnosti statutárního orgánu likvidátorem¹⁴⁶, nelze tuto judikaturu využít k zodpovězení výše uvedené otázky. I přes shora uvedené o tomto polemizoval J. Holejšovský¹⁴⁷, když se přikláněl k názoru, že likvidátor, jakožto oprávněný žadatel o svolání valné hromady společnosti, ovšem jen pokud je to nezbytné k výkonu jeho působnosti, bude moci valnou hromadu za tímto účelem též svolat. Již zde spatřuji jistý posun od v podstatě striktních názorů uváděných právní naukou i judikaturou soudů týkajících se toho, že likvidátor nebyl oprávněn valnou hromadu svolat, k tomu, že za jistých okolností valnou hromadu svolat může.

S ohledem na zmiňovanou změnu zákonné úpravy týkající se přechodu působnosti statutárního orgánu společnosti v likvidaci na likvidátora se domnívám, že v souladu s ustanovením § 193 občanského zákoníku bude na likvidátora přecházet i vnitřní působnost statutárního orgánu, přičemž pak by byl oprávněn ke svolání valné hromady právě likvidátor¹⁴⁸, nikoliv statutární orgán, jak tomu bylo do účinnosti občanského zákoníku, a to zejména z toho důvodu, že z dikce tohoto ustanovení nikterak nevyplývá jen přechod určité části působnosti statutárního orgánu na likvidátora. Domnívám se z výkladu a ze znění výše uvedeného ustanovení, že likvidátor nabývá veškeré působnosti statutárního orgánu společnosti v likvidaci, přičemž je samozřejmě omezen ve svém jednání a své činnosti účelem likvidace¹⁴⁹. Z tohoto lze tedy vyvodit, že na likvidátora budou přecházet vnější kompetence týkající se jednatelského oprávnění jménem společnosti společně s vnitřní působností statutárního orgánu, tedy oprávnění k činnostem vykonávaným dovnitř společnosti¹⁵⁰, přičemž se na základě toho domnívám, že na likvidátora bude přecházet i oprávnění a zároveň povinnost svolávat valnou hromadu společnosti v likvidaci.

Judikatura vztahující se k nové právní úpravě týkající se řešení právě této otázky doposud neexistuje, proto je nezbytné poukázat na názory uváděné v právní nauce

---

¹⁴⁶ dle ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹⁴⁷ HOLEJŠOVSKÝ, Josef. Valné hromady společností s ručením omezeným. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-391-2, str. 81

¹⁴⁸ neuvažují případnou možnost svolat valnou hromadu jiným orgánem společnosti, dozorčí radou, popřípadě společníky, resp. akcionáři společnosti

¹⁴⁹ dle ustanovení § 188 ve spojení s § 196 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁵⁰ veškeré jeho činnosti budou ovšem omezeny účelem likvidace dle ustanovení § 188 ve spojení s § 196 odst. 1 občanského zákoníku

dalšími autory, přičemž je nutné podotknout, že tyto nejsou zcela jednotné. Převažuje ovšem názor, ostatně shodný s mým, že valnou hromadu společnosti v likvidaci bude svolávat právě likvidátor.

Jako protiklad mým tvrzení bych uvedla názor J. Pokorné¹⁵¹, jež se domnívá, že přenesená působnost na likvidátora od statutárního orgánu nedává likvidátorovi kompetence týkající se vnitřních poměrů kapitálové obchodní společnosti, jež se nachází v likvidaci, do nichž řadí např. právě svolávání valné hromady společnosti,¹⁵² přičemž by na likvidátora tedy přecházela působnost v oblasti zastupování společnosti a obchodního vedení. Z tohoto lze pro úplnost doplnit, že by pak nedocházelo k žádné změně oproti předchozí právní úpravě. Domnívám se, že ke změně došlo, jelikož dikce ustanovení týkajícího se přechodu působnosti statutárního orgánu společnosti na likvidátora¹⁵³ je podstatně změněna oproti znění před rekodifikací¹⁵⁴.

Na druhou stranu s mým výkladem, tedy že valnou hromadu společnosti může svolávat likvidátor,¹⁵⁵ souhlasí například J. Holejšovský¹⁵⁶, jenž se ztotožňuje s mojí argumentací vztahující se k výslovnému znění ustanovení § 193 občanského zákoníku, kde není nikterak omezen přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora, z čehož ostatně, stejně jako já, dovozuje i nabytí vnitřní působnosti likvidátorem. Dále též L. Josková¹⁵⁷, která dovozuje přechod veškeré působnosti statutárního orgánu na likvidátora, tedy i té vnitřní, a to s ohledem právě na jasné znění zákona¹⁵⁸.

---

¹⁵¹ Pokorná in ŠVESTKA, Jiří, Jan DVORČÁK, Josef FIALA a kolektiv. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-369-2, str. 611

¹⁵² „Na likvidátora přecházejí vnitřní působnosti statutárního orgánu, které bezprostředně souvisejí s likvidací a jsou nutné pro její úspěšný průběh a dokončení. .... Jeho činnost ale nezahrnuje zejména záležitosti, které se týkají vnitřních poměrů zrušené obchodní společnosti (např. svolání valných hromad).“

¹⁵³ ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹⁵⁴ ustanovení § 70 odst. 3 ve spojení s ustanovení § 72 obchodního zákoníku

¹⁵⁵ opět neuvažují jiné subjekty, jež jsou k tomu také oprávněny ze zákona

¹⁵⁶ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr a kolektiv. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 994

¹⁵⁷ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. *Obchodněprávní revue*. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 74

¹⁵⁸ ustanovení § 193 občanského zákoníku

Shrnu-li tedy vše zde uvedené, domnívám se, společně s většinou částí názorů uváděných v odborné literatuře, že likvidátor bude oprávněn valnou hromadu společnosti v likvidaci svolávat.

4.1.3 Zastupování společnosti navenek

Současná právní úprava vychází a značně kopíruje právní úpravu minulou, což vyplývá z důvodové zprávy k občanskému zákoníku, proto z toho lze dovozovat, že i v současné době bude na likvidátora přecházet povinnost k vnějšímu jednání za společnost ovšem jen v tom rozsahu, jenž je nutný k činnosti likvidátora nezbytné k dosažení účelu likvidace.¹⁵⁹ Nutno podotknout, že na likvidátora bezpochyby přecházejí „*tzv. vnější jednatelská, resp. zástupčí oprávnění znamenající oprávnění jednat za právnickou osobu navenek*“¹⁶⁰.

Pro úplnost si dovoluji uvést rozdíl českého konceptu omezení jednání likvidátora, tedy omezení jeho činnosti účelem likvidace, s německou úpravou, kde v ustanovení § 269 odst. 5 AktG¹⁶¹ je vymezena nemožnost jakéhokoliv omezení zástupčího oprávnění likvidátorů.¹⁶²

Vnější jednatelské oprávnění likvidátora je, na rozdíl od statutárního orgánu společnosti, omezeno, neboť z ustanovení § 164 odst. 1 občanského zákoníku, kde je jasně stanoveno, že „*člen statutárního orgánu může zastupovat společnost ve všech záležitostech*“¹⁶³, jasně vyplývá, že na rozdíl od likvidátora měl statutární orgán neomezené zástupčí oprávnění za společnost.

Likvidátor po vstupu společnosti do likvidace nabývá vnějších jednatelských oprávnění společnosti v rozsahu sloužícím k naplnění účelu likvidace, přičemž ovšem nemusí být nutně jasné, jaká jednání budou naplňovat účel likvidace a která nikoliv. Bude nutné posuzovat jednotlivý případ od případu.¹⁶⁴ Problematické bude posoudit

---

¹⁵⁹ dle ustanovení § 188, resp. § 196 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁶⁰ Holejšovský in LAVICKÝ, Petr. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9, str. 994

¹⁶¹ zákon o akciových společnostech

¹⁶² JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9.(3/2017), 6, str. 72

¹⁶³ ustanovení § 164 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁶⁴ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 50

zejména oprávnění k přijímání nových smluv, přičemž z logického hlediska se bude zdát takovéto oprávnění likvidátora jako nemyslitelné, a to zejména proto, že by se mohlo zdát, že toto jednání nemůže vést k zániku společnosti. Dovedu si ovšem představit případy, kdy takovéto úkony bude nezbytné provést právě pro naplnění cílů likvidace, a to zejména k dosažení co nejvyšší likvidační podstaty pro vypořádání veškerých závazků společnosti. Ovšem nepochybně budou existovat i případy, kdy uzavírání nových smluv nebude vůbec připadat v úvahu. O uzavírání nových smluv více níže.

S ohledem na návaznost současné právní úpravy likvidace na úpravu předcházející se domnívám, že je možné využít tehdejší úpravy k vymezení rozsahu působnosti likvidátora zastupovat společnost, a to také zejména proto, že obchodní zákoník přímo stanovoval likvidátorovi společnosti nabytí kompetence jednat jménem společnosti, přičemž před vstupem společnosti do likvidace takto mohl činit statutární orgán společnosti. Z ustanovení § 72 obchodního zákoníku vyplýval výčet kazuisticky stanovených povinností likvidátora, přičemž toto může sloužit i k vymezení zastupování společnosti podle současné právní úpravy.

Mezi zástupčí oprávnění likvidátora nepochybně patří ukončení neuzavřených obchodů či zastupování společnosti před soudy a správními orgány.

Primární úlohou likvidátora zastupujícího společnost je „*ukončit započaté, dosud nevyřízené obchody společnosti a do dalších obchodů již nevstupovat*“¹⁶⁵, přičemž pod pojem „obchod“ je potřeba zařadit vše, co společnost činila, zejména prostřednictvím právních jednání, k dosažení účelu, pro nějž byla založena, povětšinou půjde o účel podnikatelský.¹⁶⁶ Ve vazbě na výše uvedené se domnívám, že likvidátor bude muset dobře posoudit, dokdy takové obchody ukončit, tedy ideálně nalézt „správnou dobu“, kdy tak učinit, neboť likvidátor má za povinnost, co nejefektivněji naplňovat účel likvidace a snažit se o získání co nejvyšší likvidační podstaty, aby ideálně mohly být vypořádány veškeré závazky společnosti.

---

¹⁶⁵ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 53

¹⁶⁶ tamtéž

S ohledem na cíl likvidace je nepochybně sporné, zda je likvidátor oprávněn uzavírat za společnost nové smlouvy. Domnívám se, že v některých případech to možné bude, což vyplývá i z ustanovení § 72 obchodního zákoníku, ale jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo u smluv nezbytných k zachování hodnoty majetku likvidované společnosti anebo u smluv sloužících k jeho využití, např. pronájem. Ostatně tyto tři možnosti uzavírání nových smluv lze podpořit i usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008, když v odůvodnění uvedl, že obchodní společnost zrušená s likvidací „*může toliko uzavírat nové smlouvy sloužící k zachování majetku společnosti nebo k jeho využití, nejedná-li se o pokračování v provozu podniku. Zrušená společnost s likvidací tedy již nerealizuje svůj předmět podnikání, resp. činnosti novými obchody.*“¹⁶⁷. Nadto je první z uvedených možností možno doložit i prvorepublikovou judikaturou, konkrétně rozhodnutím Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 5. 2. 1932, sp. zn. Rv II 109/31.¹⁶⁸

Nyní se zaměřím na jednotlivé typy smluv, jež je možné uzavřít jako smlouvy nové.

Smlouvy k ukončení nevyřízených obchodů budou uzavírány z důvodu předchozího závazku společnosti, jež vznikl ještě před jejím vstupem do likvidace, přičemž sem bude možné zařadit i dosud nesplatné pohledávky věřitelů za společností.¹⁶⁹ Takovéto smlouvy budou sice pokračováním v podnikatelské činnosti likvidované společnosti, ale vedoucí k ukončení takovéto činnosti.¹⁷⁰ Možným příkladem smlouvy vedoucí k ukončení nevyřízených obchodů může být kupní smlouva na dodávku určitého materiálu či výrobku, který bude sloužit pro dokončení závazků, které společnost uzavřela před vstupem do likvidace, nebo smlouva na subdodávku díla, kterou společnost opět potřebuje ke splnění svého závazku uzavřeného před vstupem společnosti do likvidace. Za takovouto smlouvu ale nelze považovat smlouvu, z které by společnosti vznikal nový závazek bez vazby na předchozí závazek vzniklý před

---

¹⁶⁷ usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008

¹⁶⁸ „*Nový obchod likvidátorů jest jen tehdy platný, byl-li uzavřen jen za účelem skončení obchodů dosud nevyřízených, leč že by bylo prokázáno, že spolusmluvník, vynaloživ náležitou péči, byl oprávněn míti za to, že jde o obchod, spadající v rámeč přípustné činnosti likvidátorů.*“

¹⁶⁹ DĚDÍČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 714 - 715

¹⁷⁰ tamtéž

vstupem společnosti do likvidace. Na uzavření tohoto typu smlouvy nemá likvidátor zástupčí oprávnění.

Do skupiny smluv k ukončení nevyřízených obchodů se zároveň řadí smlouvy nutné pro fungování společnosti¹⁷¹, resp. jejího závodu. Bude se jednat zejména o smlouvy k zajištění dodávky energií, vody, případně i dohody týkající se prodloužení nájemní smlouvy, na základě které využívá společnost prostory, jež jsou předmětem smlouvy.¹⁷²

Smlouvy nezbytné k zachování hodnoty majetku likvidované společnosti bude nepochybně možné uzavírat, protože snaha likvidátora by měla být orientována, mimo jiné, k dosažení co nejvyšší likvidační podstaty. K tomuto bude nezbytné zpeněžit majetek společnosti, přičemž likvidátor by měl dohlédnout na to, aby byly movité a nemovité věci, popř. i oběžná aktiva prodávány v co nejpríznivější čas, tzn. neprodávat v tísní, vyčkat na příznivější situaci na trhu, aktivně vyhledávat nejlepší nabídku, aby bylo možné zpeněžit majetek společnosti za optimálních podmínek s cílem dosažení co nejvyšší kupní ceny majetku společnosti a tím získání co nejvyšší likvidační podstaty společnosti v likvidaci. K tomuto všemu je nezbytné, aby likvidátor udržoval majetek ve stavu, v jakém bude následně prodejním. Pro úplnost dodávám, že se ovšem domnívám, že nebude možné takto činit neomezeně, ale jen do té míry, jež bude nezbytná pro jejich prodej¹⁷³, tedy aby se např. zásoby nezkazily, movité věci zůstaly funkčními a nemovité věci - budovy byly v dobrém stavu, tedy ve stavu, kdy je někdo koupí za cenu ideálně co nejvyšší, zároveň však přiměřenou vůči nákladům, jež by byly na případnou údržbu či opravu vynaloženy. Typicky se bude jednat o opravy věcí ve vlastnictví společnosti či zajištění jejich ochrany.¹⁷⁴ K těmto druhům smluv je nezbytné uvést usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5130/2007, kde byla řešena ústně sjednaná dohoda mezi žalovaným a

---

¹⁷¹ PELIKÁNOVÁ, Irena. *Komentář k obchodnímu zákoníku: (s přihlédnutím k evropskému právu)*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: ASPI, 2004. Komentář (ASPI). ISBN 80-863-9599-5., str. 372

¹⁷² ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. *Právní rádce* [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

¹⁷³ souhlasně například Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 55

¹⁷⁴ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 55

likvidátorem o neúplatném uložení věcí žalovaného do neobyvatelné budovy společnosti v likvidaci, přičemž takto měl zůstat tento objekt alespoň pod dozorem a být tak chráněn před vandalismem a jeho dalším znehodnocováním. Nejvyšší soud České republiky, jakožto soud dovolací, ve svém odůvodnění uvedl, že nezbytnou součástí naplnění úkolu likvidátora patří i ochrana majetku před jeho poškozením. Z tohoto hlediska pak likvidátor nepřekročil svá oprávnění, když, i bezplatným užíváním budovy, zajistil její bezpečnost a ochranu.¹⁷⁵

S uzavíráním smluv k využití majetku společnosti počítal obchodní zákoník¹⁷⁶ zejména z toho důvodu, že může nastat situace, kdy bude likvidace trvat delší dobu, přičemž dle mého názoru tak může nastat například v případech účastenství společnosti v soudních řízeních¹⁷⁷, či kdy se likvidátorovi i přes veškerou snahu, ovšem za dodržení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, nedaří zpeněžit majetek likvidované společnosti,¹⁷⁸ přičemž sem jistě patří i situace, kdy likvidátor vyhodnotí situaci na trhu jako nevýhodnou pro momentální prodej majetku společnosti, a rozhodne se vyčkat na příznivější situaci, aby dosáhl co nejvyšší, či alespoň akceptovatelnou výši ceny získané za prodej majetku společnosti. Právní nauka související s obchodním zákoníkem se zcela neshoduje v tom, zda lze tyto smlouvy uzavírat s cílem pokračování provozu podniku, resp. obchodního závodu společnosti.¹⁷⁹ Přikláním se k názoru, že pokud likvidátor zamýšlí prodat závod podniku jako funkční celek, tak může nastat situace, že pro tento prodej nebude vhodná doba či vhodný kupec, proto bude nejspíš nutné pokračovat po určitou dobu, ne však delší než nezbytně nutnou, v činnosti obchodního závodu likvidované společnosti,

---

¹⁷⁵ usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5130/2007: „Mezi povinnosti likvidátora nepochybně patří i to, aby majetek, který je předmětem likvidace, chránil před zničením ztrátou či poškozením. Právní úkon, kterým poskytne jinak nevyužitelné prostory bezplatně k užívání osobě, jejíž přítomnost může přispět k bezpečnosti objektu, který náleží do likvidovaného majetku, proto není právním úkonem, kterým by likvidátor překračoval rozsah svého jednatelského oprávnění, když jde o úkon přispívající k ochraně tohoto majetku.“

¹⁷⁶ v ustanovení § 72 obchodního zákoníku

¹⁷⁷ shodně ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. *Právní rádce* [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

¹⁷⁸ DĚDIČ, Jan. *Obchodní zákoník: komentář*. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 715

¹⁷⁹ proti například DĚDIČ, Jan. *Obchodní zákoník: komentář*. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 715, pro tuto možnost například ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. *Právní rádce* [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

příčemž v tomto ohledu pak bude likvidátor oprávněn uzavírat i smlouvy nové, nezbytné pro zachování provozu obchodního závodu společnosti.¹⁸⁰ Kompetence likvidátora nebude překročena jen pokud uzavření nových obchodních smluv bude nezbytné pro zachování hodnoty majetku společnosti. Domnívám se, že na základě výše uvedeného, je likvidátor oprávněn uzavírat zejména smlouvy o nájmu, přičemž tyto nesmí nikterak bránit naplnění účelu likvidace, resp. nesmí bránit jejímu dokončení, zároveň jistě není přípustné, aby takovéto smlouvy zbytečně prodlužovaly průběh likvidace společnosti, tzn. např. délka sjednaného nájmu musí být adekvátní předpokladu ukončení likvidace. Likvidátor zároveň může kupříkladu i investovat finanční prostředky společnosti, ovšem musí dbát na jejich likviditu, ostatně ani takovéto konání nesmí prodlužovat likvidaci.¹⁸¹

L. Josková¹⁸² uvádí ve výčtu nových smluv, jež může likvidátor uzavřít, i smlouvu o postoupení pohledávky, pročež nepovažuje za podstatné, zda by se jednalo o postoupení pohledávky za úplatu či bezplatně, podstatné je ovšem, aby takovéto právní jednání sledovalo účel likvidace. Ostatně v tomto ohledu lze poukázat i na usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 29 Cdo 209/2010, z jehož odůvodnění zřejmě vychází i názory výše uvedené autorky.¹⁸³

Mezi nové smlouvy, u nichž není možné, aby je likvidátor uzavřel, patří nepochybně smlouva o zřízení věcného břemene k nemovité věci společnosti v likvidaci¹⁸⁴, nabytí

---

¹⁸⁰ přičemž toto odporuje dikci ustanovení § 72 obchodního zákoníku, ale současná právní úprava žádné takové omezení, jako dřívější, nestanovuje

¹⁸¹ shodně Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 55

¹⁸² Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 55

¹⁸³ z odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 29 Cdo 209/2010: „...zákon vskutku nezapovídá postupníku uzavření smlouvy o postoupení pohledávky (lhostejno, zda za úplatu nebo bezúplatně) jen proto, že postupník je subjektem v likvidaci. Lze si dobře představit např. postupní smlouvu, jejímž prostřednictvím postupitel vypořádává (uhrazuje) svůj dluh vůči právnické osobě v likvidaci (postupníku) a která plní účel předepsaný v § 72 odst. 1 obch. zák. např. tím, že umožní postupníku vypořádat svůj dluh vůči dlužníku postupované pohledávky.“

¹⁸⁴ DĚDIČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 715, k tomu shodně rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 9. 1. 1996, sp. zn. 25 Ca 338/95

nemovité věci prostřednictvím vysokého úvěru a získání podílů ve společnosti¹⁸⁵, které nejsou bez dalšího zcizitelné¹⁸⁶.

Likvidátorovi bezpochyby náleží povinnost zastupovat společnost v likvidaci v soudních řízeních, a to sporných, nesporných i rejstříkových, jakožto i před správními orgány (typicky jistě finanční úřady). Z ustanovení § 21 odst. 2 občanského soudního řádu usuzuji, že v civilním soudním řízení bude společnost zastupovat likvidátor, a to nepochybně v souladu s ustanovením § 193 občanského zákoníku, přičemž okamžikem svého povolání nabývá likvidátor působnosti statutárního orgánu společnosti.¹⁸⁷ S ohledem na to, že za právnickou osobu může na základě speciální procesní úpravy jednat v civilním řízení pouze jediná osoba, tak v případě kolektivního orgánu likvidátorů, bude muset zastupovat společnost v civilním procesu jen jeden z nich.¹⁸⁸ Domnívám se, že i zde bude likvidátor v jednání omezen účelem likvidace společnosti,¹⁸⁹ přičemž je toto omezení nepochybně nutno chápat širěji, když se do takovýchto sporů budou řadit například i spory o určení účasti v likvidované společnosti, a to na základě usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. 1 Odon 69/97.¹⁹⁰

Pro správní řízení bude platit na základě ustanovení § 30 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 21 odst. občanského soudního řádu obdobné zástupčí oprávnění likvidátora.

V rámci této podkapitoly by se nabízelo zabývat se problematikou překročení zástupčího oprávnění likvidátora, zejména důsledky takového porušení povinností

---

¹⁸⁵ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 55

¹⁸⁶ tamtéž

¹⁸⁷ Šínová in SVOBODA, Karel, Petr SMOLÍK, Jiří LEVÝ, Renáta ŠÍNOVÁ a kolektiv. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-506-0, str. 69 - 74

¹⁸⁸ Šínová in SVOBODA, Karel, Petr SMOLÍK, Jiří LEVÝ, Renáta ŠÍNOVÁ a kolektiv. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-506-0, str. 69 - 74

¹⁸⁹ dle ustanovení § 196 odst. 1 občanského zákoníku ve spojení s ustanovením § 188 občanského zákoníku

¹⁹⁰ z odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. 1 Odon 69/97: „Spory o určení účasti v likvidované společnosti je proto nutno považovat za spory přímo související s likvidací společnosti a jednání jménem společnosti v takovém sporu či udělení plné moci k zastupování je třeba považovat za právní úkon směřující k likvidaci společnosti.“

likvidátora. S ohledem na zvolené téma této diplomové práce a její omezený rozsah se důsledky porušení zástupčího oprávnění likvidátora nebudu zabývat.

4.1.4 Obchodní vedení, vedení účetnictví společnosti a další vnitřní působnost likvidátora

Dřívější právní nauka dovozovala, že na likvidátora přechází mimo jednání likvidátora jménem společnosti navenek, i část vnitřní působnosti statutárního orgánu, zejména pak obchodní vedení společnosti a vedení účetnictví společnosti.¹⁹¹ Dle mého názoru není pochyb, že na likvidátora budou tyto povinnosti přecházet i v současné právní úpravě.

Obchodní vedení společnosti není, a ani nebylo, nikterak definováno, ačkoliv zákon stanoví ve svém ustanovení § 195 odst. 1, resp. § 435 odst. 2 zákona o obchodních korporacích, že obchodní vedení společnosti náleží právě statutárnímu orgánu. S přechodem působnosti statutárního orgánu společnosti na likvidátora¹⁹² bude nepochybně docházet i ke vzniku povinnosti obchodního vedení likvidátorovi společnosti v likvidaci. Abych mohla tedy jasně určit, co přesně bude likvidátor v rámci obchodního vedení moci činit, bude nezbytné nejprve tento pojem nadefinovat, k čemuž bude nezbytné využít judikaturu. Dle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003, se obchodním vedením rozumí „...řízení společnosti, tj. zejména organizování a řízení její podnikatelské činnosti, včetně rozhodování o podnikatelských záměrech.“¹⁹³, přičemž pro úplnost je nutné dodat, že Nejvyšší soud České republiky ve svém odůvodnění tohoto rozsudku odkazuje na právní teorii¹⁹⁴. Výklad pojmu obchodního vedení nalezneme i v současné právní literatuře, když I. Štenglová s B. Havlem¹⁹⁵ ho interpretují jako „...obchodní vedení směřuje dovnitř společnosti; jde při něm o řízení

---

¹⁹¹ DĚDIČ, Jan. Obchodní zákoník: komentář. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 716

¹⁹² dle ustanovení § 193 občanského zákoníku

¹⁹³ rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003

¹⁹⁴ konkrétně na: Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, str. 419 - 420

¹⁹⁵ Štenglová, Havel in ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. Zákon o obchodních korporacích: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-480-3, str. 383 – 384, str. 692-694

společnosti včetně rozhodování o podnikatelských záměrech, s výjimkou záměrů, o kterých přísluší rozhodování valné hromadě.“¹⁹⁶.

Obchodním vedením jsou tedy rozhodnutí příslušného orgánu, jaké kroky bude společnost činit k naplnění svých cílů. S ohledem na to, že činnost likvidátora je omezena účelem likvidace, bude likvidátor sice tímto účelem omezen, ale obchodní vedení bude nepochybně nezbytnou součástí jeho činnosti směřující k naplnění účelu likvidace společnosti. Nadto s ohledem na úzkou spojitost obchodního vedení společnosti a jednání jménem společnosti by bylo nemyslitelné, aby likvidátor nemohl obchodní vedení činit.¹⁹⁷

Vedení účetnictví společnosti náleží před vstupem společnosti do likvidace statutárnímu orgánu společnosti,¹⁹⁸ přičemž po vstupu společnosti do likvidace a povolání, či jmenování likvidátora do jeho funkce bude tuto povinnost zastávat likvidátor společnosti. Likvidátor je tedy povinen vést řádně účetnictví společnosti, a to až do jejího zániku,¹⁹⁹ a plnit i ostatní povinnosti vyplývající společnosti z příslušných právních předpisů, konkrétně z daňových předpisů, z předpisů o sociálním zabezpečení a o nemocenském pojištění. Likvidátor je nepochybně povinen sestavovat řádnou, mimořádnou a mezitímní účetní závěrku, sestavit zahajovací rozvahu společnosti, zpracovávat daňová přiznání a podávat je příslušnému finančnímu úřadu, v neposlední řadě pak plnit závazky vůči finančnímu úřadu, a také ke zdravotním pojišťovnám a správě sociálního zabezpečení²⁰⁰, vyplývající společnosti zejména v souvislosti s jejími zaměstnanci.

Na konci likvidace je likvidátor povinen vypracovat konečnou zprávu, návrh na použití likvidačního zůstatku a účetní závěrku.²⁰¹ Po použití likvidačního zůstatku je likvidátor povinen podat do 30 dnů návrh na výmaz společnosti z obchodního

---

¹⁹⁶ Štenglová, Havel in ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. Zákon o obchodních korporacích: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-480-3, str. 383 – 384, str. 692-694

¹⁹⁷ obdobně L. Josková ve svém odborném článku JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. Obchodněprávní revue. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 74

¹⁹⁸ dle ustanovení § 196, resp. 435 odst. 4 zákona o obchodních korporacích

¹⁹⁹ dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o účetnictví

²⁰⁰ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 57

²⁰¹ ustanovení § 205 odst. 2 občanského zákoníku

rejstříku,²⁰² k němuž ovšem potřebuje doložit souhlas správce daně, u něhož je registrován.²⁰³ Příslušný finanční úřad má na vyřízení žádosti o souhlas správce daně s ukončením činnosti 2 měsíce, přičemž pokud v této lhůtě nebude rozhodnuto, má se za to, že byl souhlas udělen.²⁰⁴ Pokud vydá finanční úřad záporné stanovisko, tedy neudělí souhlas, může likvidátor podat novou žádost o udělení souhlasu až za 1 měsíc.²⁰⁵

Likvidátor musí také do 15 dnů ode dne zpracování návrhu na použití likvidačního zůstatku podat příslušnému finančnímu úřadu daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob, a to za část zdaňovacího období, jež uplynula přede dnem zpracování takového návrhu.²⁰⁶

Z uvedeného jasně vyplývá, že příslušné lhůty k jednotlivým úkonům likvidátora nezbytným pro zánik společnosti uvedené jak v občanském zákoníku, tak v daňovém řádu, mohou zejména v případě udělení nesouhlasu finančního úřadu s ukončením činnosti společnosti, značně prodloužit dobu ukončení likvidace.

Výše uvedené daňové a účetní povinnosti likvidátora jsou jen takové, jež považuji za základní. S ohledem na omezený rozsah této práce a na její téma, nepovažuji za účelné zde více dopodrobna rozebírat další aspekty této oblasti, např. zdaňování majetku. Dále nepovažuji za důležité uvádět výčet povinností společnosti vůči zdravotním pojišťovnám a správě sociální zabezpečení.

Ohledně další vnitřní působnosti likvidátora lze konstatovat, že pokud takovéto povinnosti uvnitř společnosti náležely statutárnímu orgánu společnosti, nepochybně přecházejí na likvidátora společnosti²⁰⁷, přičemž tyto povinnosti mohly být statutárnímu orgánu společnosti stanoveny zákonem, společenskou smlouvou, či stanovami společnosti, v neposlední řadě pak jeho zbytkovou působností na základě

---

²⁰² ustanovení § 207 občanského zákoníku

²⁰³ ustanovení § 238 odst. 1 daňového řádu

²⁰⁴ ustanovení § 238 odst. 3 daňového řádu

²⁰⁵ ustanovení § 238 odst. 2 daňového řádu

²⁰⁶ ustanovení § 240c odst. 3 daňového řádu

²⁰⁷ na základě ustanovení § 193 občanského zákoníku, v omezení ustanovení § 188, resp. § 196 odst. 1 občanského zákoníku

ustanovení § 163 občanského zákoníku.²⁰⁸ Bude se jednat zejména o povinnost svolat valnou hromadu²⁰⁹, předkládat valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou či mezitímní účetní závěrku²¹⁰, poskytovat společníkům společnosti s ručením omezeným informace²¹¹ a vést jejich seznam^{212 213}, vést seznam akcionářů akciové společnosti²¹⁴, kteří vlastní listinné akcie na jméno²¹⁵ a další.

4.2 Působnost statutárního orgánu společnosti v likvidaci

Zákon jasně stanoví přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora²¹⁶, ovšem s omezením působnosti likvidátora na účel likvidace, tedy likvidátor může činit jen taková jednání, jež budou korespondovat s naplněním cíle likvidace²¹⁷, přičemž toto omezení bude platit pro veškeré orgány společnosti v likvidaci. Již výše jsem uvedla, že statutární orgán bude i po vstupu společnosti do likvidace a následném vstupu likvidátora do funkce existovat, proto může vyvstat otázka, zda bude i přes to mít některé kompetence, resp. práva a povinnosti, když i jeho činnost musí být omezena cílem likvidace a zároveň v tomto rozsahu jistě došlo k přechodu jeho působnosti na likvidátora společnosti. Mohlo by se tak zdát, že již žádnou působnost mít nebude.

Dle mého názoru ovšem i po vstupu do likvidace budou statutárnímu orgánu společnosti zůstávat určité kompetence, a to zejména kompetence ve vztahu k osobě likvidátora. Bude se jednat o možnost volby a odvolání likvidátora²¹⁸, pokud toto neustanoví společenská smlouva, či stanovy společnosti do působnosti valné hromady²¹⁹. Aby mohl statutární orgán rozhodovat o odvolání likvidátora, bude nepochybně nutné, aby sledoval činnost likvidátora, zároveň ho i kontroloval, přičemž

---

²⁰⁸ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 57

²⁰⁹ k tomu viz kapitola 4.1.2 Svolání valné hromady

²¹⁰ k tomu viz kapitola 3.3.4 Schvalování účetní závěrky společnosti

²¹¹ dle ustanovení § 155 zákona o obchodních korporacích

²¹² dle ustanovení § 139 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

²¹³ poskytování informací a vedení seznamu společníků též dle § 196 zákona o obchodních korporacích

²¹⁴ Štenglová, Havel in ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. Zákon o obchodních korporacích: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-480-3, str. 458

²¹⁵ dle ustanovení § 264 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

²¹⁶ dle ustanovení § 193 občanského zákoníku

²¹⁷ ustanovení § 188 ve spojení s § 196 odst. 1 občanského zákoníku

²¹⁸ na základě tzv. zbytkové působnosti podle ustanovení § 163 občanského zákoníku

²¹⁹ dle ustanovení § 190 odst. 2 písm. d), resp. § 421 odst. 2 písm. k) zákona o obchodních korporacích

kontrolu bude vykonávat bezpochyby jen ve společnosti, kde nebude zřízen kontrolní orgán, tedy ve společnosti s ručením omezeným bez zřízené dozorčí rady. V případě společnosti se zřízenou dozorčí radou, nebude kontrolní činnost statutárním orgánem prováděna nebo jen v menší míře, jelikož v takovém případě bude na činnost likvidátora dohlížet dozorčí rada a statutární orgán se tak bude moci spoléhat na informace, jež mu bude podávat dozorčí rada společnosti.²²⁰

Pro úplnost považuji ještě za nezbytné uvést další povinnosti, jež bude statutární orgán mít. Statutární orgán bude mít bezpochyby povinnost sestavit účetní závěrku společnosti ke dni před vstupem společnosti do likvidace,²²¹ zastupovat společnost místo likvidátora v případě, kdy tak likvidátor nebude moci činit pro konflikt zájmů²²², což vyplývá z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4747/2014, a dále ve smyslu ustanovení § 189 odst. 2 občanského zákoníku vykonávat působnost likvidátora.

Své povinnosti, i když velmi omezené, jsou člen, resp. členové statutárního orgánu společnosti povinni vykonávat i v době, kdy se společnost nachází v likvidaci, s péčí řádného hospodáře a nezbytnou loajalitou ke společnosti²²³ a dodržovat zákaz konkurence^{224, 225}.

5 Dozorčí rada kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

V této části práce se budu zabývat působností dozorčí rady kapitálové obchodní společnosti v likvidaci a zároveň pak také jejím vztahem k likvidátorovi, jakožto orgánu, jež po vstupu společnosti do likvidace přistupuje k již existujícím orgánům společnosti. V této kapitole také vymezím vztah likvidátora k dozorčí radě a zároveň pojednám o kompetencích dozorčí rady po vstupu kapitálové obchodní společnosti do

---

²²⁰ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo - účetnictví - daně*. Druhé aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-5837-4, str. 71

²²¹ k tomu více viz kapitola 3.3.4 Schvalování účetní závěrky společnosti

²²² JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. *Obchodněprávní revue*. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 75

²²³ dle ustanovení § 159 odst. 1 občanského zákoníku

²²⁴ ustanovení § 441 ve spojení s ustanovením § 194 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

²²⁵ JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. *Obchodněprávní revue*. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str., str. 75

likvidace. Prvně je nezbytné stanovit některá východiska řešení vztahu dozorčí rada – likvidátor. Ačkoliv společnost s ručením omezeným, jakožto společnost patřící do kategorie kapitálových obchodních společností, nemusí obligatorně zřizovat dozorčí radu a pravděpodobně ji také ve většině případů ani zřizovat nebude, budu předpokládat existenci dozorčí rady i u této společnosti, přičemž nebudu ani uvažovat žádné omezení stanovené pro dozorčí radu ve společenské smlouvě. U akciové společnosti uvažuji dualistické uspořádání, a to zejména z toho důvodu, že monistické uspořádání akciové společnosti není v našem právním systému tak časté a také samozřejmě proto, že dozorčí rada není u monistického uspořádání akciové společnosti kontrolním orgánem.

Nová právní úprava, ale ostatně ani ta původní, nijak neřeší situaci vstupu společnosti do likvidace ve vztahu k dozorčí radě, tedy především to, zda dozorčí radě zůstávají nějaké kompetence, zda dozorčí rada např. nezaniká apod. Proto je nutné nejprve nalézt odpověď na otázku existence dozorčí rady a až následně je možné řešit výše předestřenou tematiku této kapitoly, tedy působnost dozorčí rady u kapitálové obchodní společnosti v likvidaci.

Jsem přesvědčena o tom, že dozorčí rada v průběhu likvidace nezaniká. Na podložení mého tvrzení uvedu již poměrně starou judikaturu, nicméně si myslím, že je stále použitelná. Již Nejvyšší soud Československé republiky svým rozhodnutím ze dne 20. 9. 1934, sp. zn. R I 679/34, jasně stanovil, že vstupem společnosti do likvidace dozorčí rada nezaniká. Zároveň pro potvrzení svého stanoviska upozorňuji na názor odborné veřejnosti, a to například V. Filipem a J. Lasákem v jejich komentáři k zákonu o obchodních korporacích týkajícího se akciové společnosti.²²⁶

Nad rámec výše uvedeného považuji za nutné zdůraznit povinnost volby nového člena dozorčí rady v okamžiku, kdy funkce některého z členů dozorčí rady zanikne, což vyplývá, z již výše zmiňovaného, usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne

---

²²⁶ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 2100

14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005²²⁷, která rozhodně trvá i po vstupu společnosti do likvidace.

Úkolem dozorčí rady je kontrolní činnost, zejména pak kontrolní činnost zaměřená na statutární orgán společnosti. Tuto hlavní úlohu kontroly má zejména z toho důvodu, že jiný orgán, zejména pak budeme mluvit o akcionářích akciové společnosti, nemá oprávnění provádět kontrolní činnost, přičemž k tomu ani nemá dostatečné možnosti, resp. nástroje, k provádění kontroly.²²⁸

Po kladném zodpovězení výše nastíněné sporné otázky týkající se existence dozorčí rady po vstupu společnosti do likvidace a po povolání, či jmenování likvidátora po vstupu kapitálové obchodní společnosti do likvidace, jenž se stává dalším orgánem společnosti, se s ohledem na ustanovení § 193 občanského zákoníku stanovujícího přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora a s ohledem na právní úpravu dozorčí rady společnosti s ručením omezeným²²⁹ a právní úpravu týkající se dozorčí rady akciové společnosti²³⁰, kde je stanovena její povinnost a zároveň její úkol kontrolovat statutární orgán kapitálové obchodní společnosti, nabízí otázka: Přechází kontrolní činnost dozorčí rady, jež má vůči statutárnímu orgánu společnosti, na likvidátora? S ohledem na to, jak je odůvodněno výše, že na likvidátora přechází působnost statutárního orgánu²³¹, a s tím i mnoho jeho kompetencí, bude se kontrolní činnost dozorčí rady nepochybně vztahovat i na osobu likvidátora a na jím vykonávané kompetence statutárního orgánu,²³² což považuji vzhledem k jeho rozsáhlým kompetencím za nejen logické, ale nepochybně i účelné pro zajištění správného a řádného vykonávání funkce likvidátora. Ostatně toto mé tvrzení bylo potvrzeno rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008, kdy v odůvodnění svého usnesení Nejvyšší soud České republiky uvedl: „*Systematickým, teleologickým a logickým výkladem uvedeného ustanovení lze totiž*

---

²²⁷ blíže viz kapitola týkající se statutárního orgánu

²²⁸ Filip, Lasák in LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5, str. 2089 - 2090

²²⁹ ustanovení § 201 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

²³⁰ ustanovení § 446 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

²³¹ ustanovení § 193 občanského zákoníku

²³² Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 72

dovodit, že poté, co na likvidátora přejde působnost představenstva v rozsahu potřebném pro provádění likvidace, je v tomto rozsahu podroben i stejné kontrole, jako představenstvo společnosti.²³³ Ačkoliv se toto usnesení týkalo dozorčí rady akciové společnosti, považuji za logické vykládat zákon shodným způsobem i v souvislosti s dozorčí radou společnosti s ručením omezeným, a to zejména z toho důvodu, že u akciové společnosti je dozorčí rada zřizována obligatorně a má zákonem podrobněji stanovená práva a povinnosti, tudíž bude pravděpodobné, že většina judikatury týkající se dozorčí rady se bude vztahovat právě k akciové společnosti.

Aby mohla být taková kontrola dozorčí rady řádně prováděna, bude dozorčí radě nepochybně ponecháno oprávnění nahlížení do dokumentů²³⁴, v případě likvidace se bude pravděpodobně jednat zejména o nahlížení do účetních záznamů, aby mohla být kontrolována činnost likvidátora, jehož povinností je především, nikoliv však výlučně, zpeněžit majetek a uhradit veškeré závazky společnosti. S ohledem na povinnost likvidátora sestavovat účetní závěrky, bude povinen tyto předkládat ke kontrole, vyjma příslušného orgánu, právě dozorčí radě společnosti.²³⁵ Bezpochyby bude dozorčí rada zároveň přezkoumávat i konečnou zprávu likvidátora o průběhu likvidace, včetně návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku.²³⁶ Otázkou může zůstat, zda bude dozorčí rada oprávněna přezkoumávat originární kompetence likvidátora, tedy taková práva a povinnosti likvidátora, jež nejsou odvozeny od práv a povinností statutárního orgánu, a získává je likvidátor *ex lege*. Osobně se domnívám, že spíše ne, a to zejména s ohledem na to, jak je ustanovení zákona týkající se činnosti dozorčí rady koncipováno. Pokud budou mít zainteresované osoby obavu, že likvidátor porušuje jemu stanovené povinnosti, bude pravděpodobně nezbytné využít možnosti osoby, jež dosvědčí právní zájem (například společníka, resp. akcionáře, společnosti), navrhnout v případě porušování kompetencí likvidátora soudu, aby likvidátora odvolal z jeho funkce²³⁷.

---

²³³ rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008

²³⁴ ustanovení § 447 odst. 1, resp. § 201 odst. 2 písm. b) zákona o obchodních korporacích

²³⁵ DĚDIČ, Jan. *Obchodní zákoník: komentář*. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1, str. 723

²³⁶ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 72

²³⁷ ustanovení § 191 odst. 2 občanského zákoníku

V neposlední řadě je nezbytné se zabývat odměnou členů dozorčí rady. S ohledem na vše výše uvedené zastávám názor, že vzhledem k trvání působnosti dozorčí rady i v průběhu procesu likvidace, tedy vzhledem ke stálé povinnosti kontroly dozorčí rady vůči činnosti likvidátora, bude odměna členů dozorčí rady ponechána ve výši, v jakém jim byla přiznána v období před vstupem společnosti do likvidace. Jelikož je rozdělení zisku společnosti v likvidaci nepřípustné, a to zejména z její povahy, nebude náležen členům dozorčí rady podíl na zisku, pokud na něj mají nárok.²³⁸

---

²³⁸ Josková in JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. Likvidace obchodních společností. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3, str. 73, str. 75

Závěr

Likvidace kapitálových obchodních společností je oblastí složitou a rozsáhlou, která by si zasloužila hlubší rozbor, než jsem byla schopna poskytnout v rámci této práce, a to zejména s ohledem na její rozsah. Nedílnou a důležitou součástí likvidace společnosti je likvidátor, jehož úloha je v rámci procesu likvidace společnosti nezastupitelná, když jeho hlavním úkolem je zjistit majetek společnosti, zpeněžit jej a následně vypořádat veškeré závazky společnosti. Likvidátor po zrušení společnosti přistupuje do společnosti v likvidaci k již existujícím orgánům, a tak je velmi zásadní zodpovědět, jaký bude jeho vztah k orgánům společnosti a jak se následně změní jejich působnost v rámci procesu likvidace.

Záměrem této práce bylo objektivně analyzovat vzájemný vztah likvidátora k jednotlivým orgánům společnosti, tedy vztah likvidátora k valné hromadě, statutárnímu orgánu a dozorčí radě společnosti, a následně se pokusit vyložit, jak se změní působnost těchto orgánů při vstupu společnosti do likvidace, a to prostřednictvím argumentů formální logiky společně s komparací obchodního zákoníku a občanského zákoníku, s využitím závěrů daných judikaturou a relevantních názorů právních teoretiků včetně vyhodnocení, k jakému posunu v této oblasti došlo s účinností občanského zákoníku oproti zákoníku obchodnímu.

Cílem této práce bylo zejména zodpovědět zvolené hypotézy a případně se zabývat dalšími spornými otázkami, jež vyvstaly v rámci její tvorby.

Pro přehlednost je práce členěna podle jednotlivých rozebíraných oblastí, přičemž se skládá z pěti kapitol.

Pro dosažení cíle práce tak bylo nejprve nezbytné vymezit samotný pojem likvidace a především pak její účel, resp. cíl, přičemž bylo dospěno k závěru, že pojmy „cíl likvidace“ a „účel likvidace“ lze považovat za synonyma a bylo stanoveno, že účelem likvidace je vypořádat majetek společnosti a vyrovnat její závazky, získat co nejvyšší likvidační podstatu a v neposlední řadě rozdělit likvidační zůstatek mezi společníky, resp. akcionáře společnosti.

V další části byla řešena samotná osoba likvidátora, kdy bylo nezbytné ho alespoň okrajově specifikovat, a zabývat se otázkou, zda je likvidátor orgánem společnosti či nikoliv, jelikož výslovná úprava se z obchodního zákoníku do občanského zákoníku v této oblasti nikterak nepromítla. Dospěla jsem k závěru, že likvidátor naplňuje definici orgánu společnosti, když je relativně samostatnou částí společnosti a je nadán určitou působností. Současná právní úprava sice výslovně neurčuje, že je likvidátor orgánem společnosti, nicméně hovoří o možnosti, aby byl „kolektivním orgánem“, tzn. z logické analýzy lze vyvodit, že i současný zákonodárce zamýšlel považovat likvidátora za orgán společnosti. Tento názor jsem podpořila i názory právních teoretiků. Vyvozuji tak, že je likvidátor orgánem obligatorním, *sui generis*. Proto i on bude muset naplňovat zákonné požadavky stanovené pro orgán společnosti a zároveň nebude pochyb o tom, že jím bude moci být osoba fyzická i právnická.

Další části práce se již věnovaly přímo meritum této práce, tedy vztahu likvidátora a valné hromady, statutárního orgánu a dozorčí rady, zároveň úpravou působnosti orgánů společnosti po vstupu do likvidace.

V procesu likvidace nepochybně nedochází k zániku valné hromady společnosti, přičemž ovšem její zákonem stanovené kompetence nebude moci vykonávat v plném rozsahu. Práce se nejprve zabývala vztahem likvidátora a valné hromady, když valná hromada může být orgánem, jež likvidátora do jeho funkce povolává a zároveň i odvolává, ovšem jen za předpokladu, že jí je tato působnost přiznána společenskou smlouvou, resp. stanovami společnosti. Následně byly rozebírány vybrané působnosti valné hromady a řešeno, zda je bude moci valná hromada vykonávat i nadále. Dospěla jsem k závěru, že to bude možné vykonávat jen v omezené míře, tedy bude možná například změna sídla, ale domnívám se, že změna obchodní firmy společnosti možná nebude. Tato stanoviska jsem opřela o závěry judikatury a právní nauky. Zvýšení základního kapitálu akciové společnosti prostřednictvím úpisu nových akcií a z vlastních zdrojů považuji za přípustné, naopak podmíněné zvýšení základního kapitálu nepovažuji v období likvidace za možnou, a to zejména z toho důvodu, jelikož by tím vznikala společnosti nový závazek, což odporuje účelu likvidace. U společnosti s ručením omezeným se naskýtají také tři možnosti zvýšení základního kapitálu, a to vkladovou povinností ke zvýšení dosavadních vkladů nebo k novému vkladu,

navýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů, či kombinací obou. V tomto případě budou tyto možnosti přípustné, tudíž je valná hromada bude moci schválit. Volbu a odvolání člena statutárního orgánu bude valná hromada oprávněna činit, pokud tak stanoví společenská smlouva, resp. stanovy společnosti, bude volit a odvolávat i osobu likvidátora. I v období likvidace bude nutné vypracovávat a schvalovat účetní závěrku společnosti, proto je nezbytné, aby valná hromada mohla i při likvidaci společnosti tuto působnost vykonávat. Valná hromada nebude oprávněna schvalovat převod závodu nebo jeho části společnosti, zastavení závodu nebo jeho části, schvalovat smlouvy o tichém společenství, ani rozhodovat o rozdělení zisku, jelikož tyto kompetence budou odporovat účelu likvidace.

Další část práce se zabývá statutárním orgánem společnosti, přechodem působnosti statutárního orgánu na likvidátora a existencí statutárního orgánu po vstupu společnosti do likvidace. V práci jsem učinila závěr, že statutární orgán společnosti bude zachován, i když s omezenými kompetencemi, i po vstupu společnosti do likvidace, a to zejména s ohledem na koncepci současné právní úpravy, kdy stanovuje povinnost statutárního orgánu zastávat funkci likvidátora v okamžiku, kdy likvidátor nebude povolán do své funkce, přičemž působnost statutárního orgánu omezená účelem likvidace přechází na likvidátora. Likvidátor bude také oprávněn svolávat valnou hromadu společnosti, na místo statutárního orgánu společnosti, jelikož s ohledem na současnou právní úpravu, v rámci níž došlo k posunu chápání přechodu působnosti ze statutárního orgánu na likvidátora tak, že na likvidátora bude přecházet i působnost vnitřní, tedy i působnost svolávat valnou hromadu na místo statutárního orgánu. Likvidátor bude rovněž nabývat i zástupčí oprávnění, přičemž docházím k závěru, že bude moci zastupovat v rámci naplnění účelu likvidace společnost navenek, tedy před soudními orgány i správními orgány. Vystala zde otázka, zda je likvidátor oprávněn uzavírat za společnost nové smlouvy, přičemž jsou odlišovány tři oblasti, ve kterých této problematice věnuje diplomová práce pozornost, a to smlouvy k ukončení nevyřízených obchodů, smlouvy k zachování hodnoty majetku společnosti a smlouvy k využití majetku společnosti. Docházím k závěru, že s ohledem na účel likvidace bude moci likvidátor uzavírat nové smlouvy v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, ovšem jen pro ukončení již vzniklých závazků, tedy bude

oprávněn uzavírat například smlouvy o subdodávce, aby splnil svůj závazek z již uzavřené smlouvy o vytvoření nějakého díla. Smlouvy v souvislosti se zachováním hodnoty majetku bude také oprávněn uzavírat, přičemž půjde jen o takový druh smluv, které budou nezbytné pro udržení hodnoty majetku společnosti či ke zvýšení zisku z jeho prodeje. Půjde typicky o smlouvy zajišťující ochranu nemovitých věcí či opravu movitých i nemovitých věcí, aby nedošlo ke ztrátě jejich hodnoty. V tomto ohledu v souvislosti s judikaturou Nejvyššího soudu České republiky bude oprávněn uzavřít i bezúplatnou nájemní smlouvu, jejímž prostřednictvím zajistí ochranu majetku společnosti. V souvislosti se smlouvami k využití majetku společnosti připadají takové v úvahu v okamžiku, kdy se očekává delší trvání likvidace. Docházím k závěru, že pokud to bude nezbytné pro zachování hodnoty majetku, či dokonce k její navýšení, může likvidátor například finanční prostředky investovat, ovšem musí dbát na jejich likviditu a nesmí tím dojít k zbytečnému prodlužování likvidace společnosti. Mezi nové smlouvy, jež není možné likvidátorem uzavřít, patří nepochybně smlouva o zřízení věcného břemene k nemovité věci společnosti v likvidaci, nabytí pozemku prostřednictvím vysokého úvěru a získání podílů ve společnosti, které nejsou bez dalšího zcizitelné. Práce dochází k závěru, že i statutárnímu orgánu společnosti v likvidaci budou zůstatvat některé kompetence, zejména pak kompetence ve vztahu k osobě likvidátora, kdy v případě, že takováto působnost nebude společenskou smlouvou, resp. stanovami přidělena valné hromadě, bude oprávněn likvidátora povolávat a odvolávat. V tomto ohledu pak bude nezbytné, aby i dohlížel na jeho činnost.

Dozorčí rada společnosti v likvidaci zůstává zachována a její kontrolní činnost se bude přesouvat ze statutárního orgánu na likvidátora, a to zejména s ohledem na to, že na likvidátora přechází působnost statutárního orgánu.

Závěrem po komplexním zhodnocení výše vymezené oblasti likvidace, nezbyvá než shrnout, že všechny mé výše stanovené hypotézy byly správné, tedy likvidátor je orgánem společnosti, a to orgánem obligatorním, *sui generis*. Zároveň nabývá veškerou působnost statutárního orgánu společnosti, ovšem jen v rámci účelu likvidace společnosti. Dále bylo dovozeno, že statutární orgán společnosti nezaniká, jelikož v případě nepovolání likvidátora do jeho funkce přebírá statutární orgán jeho

povinnosti. A k tomuto závěru dále docházím na základě důvodové zprávy k novému občanskému zákoníku, jež stanovuje, že oblast likvidace byla převzata v téměř nezměněné podobě, a to zejména proto, že obchodní zákoník výslovně stanovil, že likvidátor je orgánem společnosti, přičemž v této oblasti bude možné tyto závěry původní úpravy využít. V neposlední řadě bude ke svolání valné hromady oprávněn likvidátor, když na něj přechází i vnitřní působnost statutárního orgánu, protože občanský zákoník jasně stanoví přechod působnosti statutárního orgánu na likvidátora a nikterak neomezuje jeho míru. Na základě relevantních názorů právních teoretiků lze pak vyvodit, že k tomuto přechodu působnosti dojde v plném rozsahu, ovšem s omezením účelem likvidace.

Seznam použité literatury a pramenů

Monografie

- BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-717-9441-4.
- BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. Olomouc: ANAG, 2014. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-886-4.
- ČÁP, Zdeněk, Jan HEJDA, Petr JAHELKA, Lucie JOSKOVÁ a Veronika VANĚČKOVÁ. *Zákon o obchodních korporacích: výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5.
- ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5.
- ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4.
- DĚDIČ, Jan, Jan LASÁK a Josef KŘÍŽ. *Obchodní společnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Judikatura k rekodifikaci. ISBN 978-80-7478-852-9.
- DĚDIČ, Jan. *Obchodní zákoník: komentář*. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3071-1.
- DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-961-8.
- DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. Právnícké osoby. ISBN 978-80-7357-344-7.
- DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Vědecká monografie. ISBN 978-80-7478-633-4.

- ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
- ELIÁŠ, Karel. *Obchodní společnosti: základní otázky*. Praha: Beck/SEVT, 1994. Právo a hospodářství. ISBN 80-7049-090-X.
- ELIÁŠ, Karel. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Prospektrum, 1997. ISBN 80-717-5047-6.
- ELLER, Peter. *Liquidation der GmbH: Gesellschaftsrecht - Steuerrecht - Rechnungslegung*. 2., neu bearb. Aufl. Berlin: E. Schmidt, 2011. ISBN 978-350-3129-577.
- HOLEJŠOVSKÝ, Josef. *Valné hromady společností s ručením omezeným*. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-391-2.
- JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo - účetnictví - daně*. Druhé aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-5837-4.
- JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Lenka ZACHARDOVÁ. *Likvidace obchodních společností*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-646-3.
- KRATOCHVÍLOVÁ, Hana. *Zrušení firem: likvidace a úpadek : se vzory podání*. Praha: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9675-1.
- LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL a kolektiv. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5.
- LAVICKÝ, Petr a kolektiv. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9.

- PASSARGE, Malte a Christoph TORWEGGE. *Die GmbH in der Liquidation: Recht, Steuern, Bilanzierung ; mit Formulareil Deutsch/Englisch*. München: Beck, 2008. ISBN 978-340-6580-963.
- PELIKÁNOVÁ, Irena. *Komentář k obchodnímu zákoníku: (s přihlédnutím k evropskému právu)*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: ASPI, 2004. Komentář (ASPI). ISBN 80-863-9599-5.
- PILÁTOVÁ, Jana, Jaroslav RICHTER, Adam SIGMUND a Petr TARANDA. *Likvidace obchodních společností*. 5. aktualizované a rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2014. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-877-2.
- POKORNÁ, Jarmila. *Obchodní společnosti a družstva*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-475-9.
- ROZEHNAL, Aleš. *Obchodní právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7380-524-1.
- SVOBODA, Karel, Petr SMOLÍK, Jiří LEVÝ, Renáta ŠÍNOVÁ a kolektiv. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-506-0.
- ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-480-3.
- ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA a kolektiv. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-369-2.

Odborné články:

- ČERNÁ, Stanislava a Lucie JOSKOVÁ. K postavení likvidátora. *Právní rádce* [online]. 2011 [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-51924580-k-postaveni-likvidatora>.

- ELIÁŠ, Karel. K úpravě vstupu obchodní společnosti do likvidace. *Právník*. 1996, 260-264. ISSN 0231-6625.
- JOSKOVÁ, Lucie. Likvidátor a statutární orgán kapitálové společnosti v likvidaci. *Obchodněprávní revue*. 2017, 9. ročník (č. 3/2017), 6 str.

Právní předpisy:

- Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějšího předpisu
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějšího předpisu
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 474/2013 Sb., vyhláška o odměně likvidátora, nuceného správce a insolvenčního správce některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a o náhradě jejich hotových výdajů

Judikatura:

- Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 9. 1. 1996, sp. zn. 25 Ca 338/95
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. 1 Odo 69/97
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 2. 2001, sp. zn. 7 Cmo 271/2000
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2009, sp. zn. 7 Cmo 471/2008
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5130/2007
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 29 Cdo 209/2010
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4747/2014
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 04. 11. 1924, sp. zn. R I 863/24
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 5. 2. 1932, sp. zn. Rv II 109/31
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 20. 9. 1934, sp. zn. R I 679/34

Internetové zdroje:

- PREUSS, Ondřej. Podíl na likvidačním zůstatku v naturální podobě [online]. 2011 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/podil-na-likvidacnim-zustatku-v-naturalni-podobě-73366.html>
- JOSKOVÁ, Lucie. Likvidace společností po 1. 1. 2014 [online]. 2014 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=49229&rez=0&q=likvid%C3%A1tor>

Seznam zkratek

AktG	- Aktiengesetz
č.	- číslo
daňový řád	- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
insolvenční zákon	- zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
např.	- například
násl.	- následující
občanský soudní řád	- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník	- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějšího předpisu
obchodní zákoník	- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
odst.	- odstavec
popř.	- popřípadě
resp.	- respektive
Sb.	- sbírka zákonů
sp. zn.	- spisová značka
společnost	- společnost s ručením omezeným, akciová společnost
správní řád	- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
str.	- strana
tzn.	- to znamená
zákon o obchodních korporacích	- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějšího předpisu
zákon o účetnictví	- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob	- zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů
živnostenský zákon	- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá osobou likvidátora a jeho vztahem k ostatním orgánům kapitálových obchodních společností v průběhu zrušení kapitálové obchodní společnosti (dále také jen jako „společnost“) s likvidací. Právní úprava týkající se likvidace právnických osob, osoby likvidátora a zejména působnosti orgánů společnosti v likvidaci není v současných právních předpisech dostatečně upravena, aby byl její výklad jednoznačný. Vystává tak stále celá řada sporných právních otázek v oblasti vztahu likvidátora a jednotlivých orgánů společnosti, na něž je v rámci této diplomové práce poukázáno.

Cílem této diplomové práce je nejenom vymezení osoby likvidátora, zhodnocení problémových oblastí týkajících se postavení likvidátora, a to jak pro jeho působnost vně společnosti, tak i uvnitř společnosti, ale zejména řešení otázek vzájemných vztahů likvidátora s orgány společnosti. Pomocí kritické analýzy dosavadních právních předpisů a současné právní úpravy, rozhodnutí soudů v obdobných případech a odborných článků je záměrem této práce dospět k řešení předem stanovených sporných právních otázek, které nebyly odstraněny ani s rekonstrukcí soukromého práva, jež sjednotila občanskoprávní a obchodněprávní oblast právní úpravy likvidace společnosti a současně pozměnila úpravu likvidace společnosti, zejména pak úpravu nabývání působnosti statutárního orgánu likvidátorem společnosti.

Samotná diplomová práce se vyjma úvodu a závěru skládá z pěti kapitol, z nichž zejména první dvě mají převážně teoretický charakter.

V první kapitole jsou nastíněny základní aspekty likvidace obchodní společnosti, zejména pak vymezení pojmu a účelu likvidace, jež je nezbytné pro další části práce.

Druhá kapitola práce se zabývá osobou likvidátora a jeho ustanovením do funkce. Zejména pak řeší otázku, zda je likvidátor řazen mezi orgány společnosti, či stojí mimo její vnitřní strukturu a nestává se tak orgánem společnosti.

V následujících třech kapitolách je postupně řešena působnost likvidátora vůči valné hromadě, statutárnímu orgánu a dozorčí radě společnosti, přičemž je vymezena i změna působnosti těchto vyjmenovaných orgánů po vstupu společnosti do likvidace.

Hlavními otázkami, jež jsou zde řešeny, jsou pak jednotlivé působnosti valné hromady a jejich obměna po zrušení společnosti s likvidací, existence statutárního orgánu, kdo je oprávněn svolávat valnou hromadu společnosti v likvidaci a v neposlední řadě vztah likvidátora vůči dozorčí radě společnosti.

Závěr práce obsahuje shrnutí odpovědí na nastíněné sporné právní otázky, týkající se zejména vztahu likvidátora s ostatními orgány společnosti. Ačkoliv je právní úprava likvidace označována za zdařilou, vymezení působností orgánů společnosti v likvidaci a jejich přechod na likvidátora obsahuje dle závěrů této práce interpretační nejasnosti, připouštějící různý výklad, které by bylo vhodné pro praktické uplatnění zpřesnit, aby nedocházelo ke zpochybňování kompetencí likvidátora v procesu zrušení kapitálové obchodní společnosti s likvidací.

Abstract

This diploma thesis shows the position of the liquidator and the relation with other bodies of the stock corporation in process of liquidation of the stock corporation (further referred as “company”). There is an ambiguous interpretation of current legal regulations about the liquidation of legal entities, liquidator itself and particularly terms of reference of company authorities in liquidation. There are also a lot of arguably legal question about this relation that is answered in this thesis.

The purpose of this thesis is not a just definition of liquidator or valuation of problematic areas according to liquidator’s position. The thesis is also targeted on the activity of liquidator inside and outside the company related to solving reciprocal relation between liquidator and authorities of the company. The thesis is using critical analysis method of existing law regulations and contemporary legislation, judgments, articles to solve controversial questions which have not been removed during recodification of civil law which united civil and commercial adaptation of liquidation of the company. During this recodification was also changed the mode of acquisition of competence of statutory authority by the liquidator of the company.

The diploma thesis consists of five chapters.

The first chapter lists basic aspects of liquidation of the company, particularly terms and definitions of liquidation that are essential for further parts of the thesis.

The second chapter concerns with liquidator itself and his appointment. There is also discussed if the liquidator is part of the inner structure of the company.

The following chapters deal with the scope of the liquidator in context with general meeting, statutory authority and board of supervisors of the company. There are also stated changes with these listed parts when the company enters the liquidation. The main topics that are discussed broader are: “Scope of the general meeting and the transition when the company enters liquidation.“; “Existence of the statutory

authority.“; “Who is authorized to call a general meeting for the company in liquidation status.“; “Relation between liquidator and the board of supervisors of the company.“

The conclusion of the thesis contains answers to outlined controversial juristic questions related to the relationship between liquidator and other authorities of the company. Despite that, the legislation of liquidation is considered as the successful definition of the scope of authorities of the company in liquidation and their transfer to liquidator the legislation contains according to the conclusion of the thesis some interpretative confusions which would be appropriate to specify. The main reason of specification of these interpretative confusions is not to question liquidators' competitions in process of annulment of a capital company in liquidation.

Seznam klíčových slov, název práce v anglickém jazyce

Seznam klíčových slov v českém jazyku:

likvidátor, likvidace, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, kapitálové obchodní společnosti

Seznam klíčových slov v anglickém jazyku:

liquidator, liquidation, limited liability company, joint stock company, stock corporation

Název diplomové práce

Orgány kapitálové obchodní společnosti v likvidaci

Bodies of limited companies in liquidation